

Lahti

Nastolan asukasilta
12.5.2026

Monitoimitalo Loisto

12.5.2026

Illan aiheet ja aikataulu

17.00 kahvit ja pöydissä kiertelyä

17.10 Tervetuloa ja illan kulku

Rakokiven lähiympäristöohje

Koulumatkojen turvallisuus ja liikunnallisuuden edistäminen

Rakokiven torin kehittäminen

Rakokiven sote- ja pelastuskeskus

Yhdistysten rooli varautumisessa sekä asukkaiden kotivarainfo

Kirkonkylän karttakysely

18.00 Keskustelua ja työskentelyä pisteillä

18.50 Koonti pisteiltä

19.00 Tilaisuus päättyy

Lahti

***Rakokliven
lähiympäristöohje***

12.5.2026

Maria Silvast

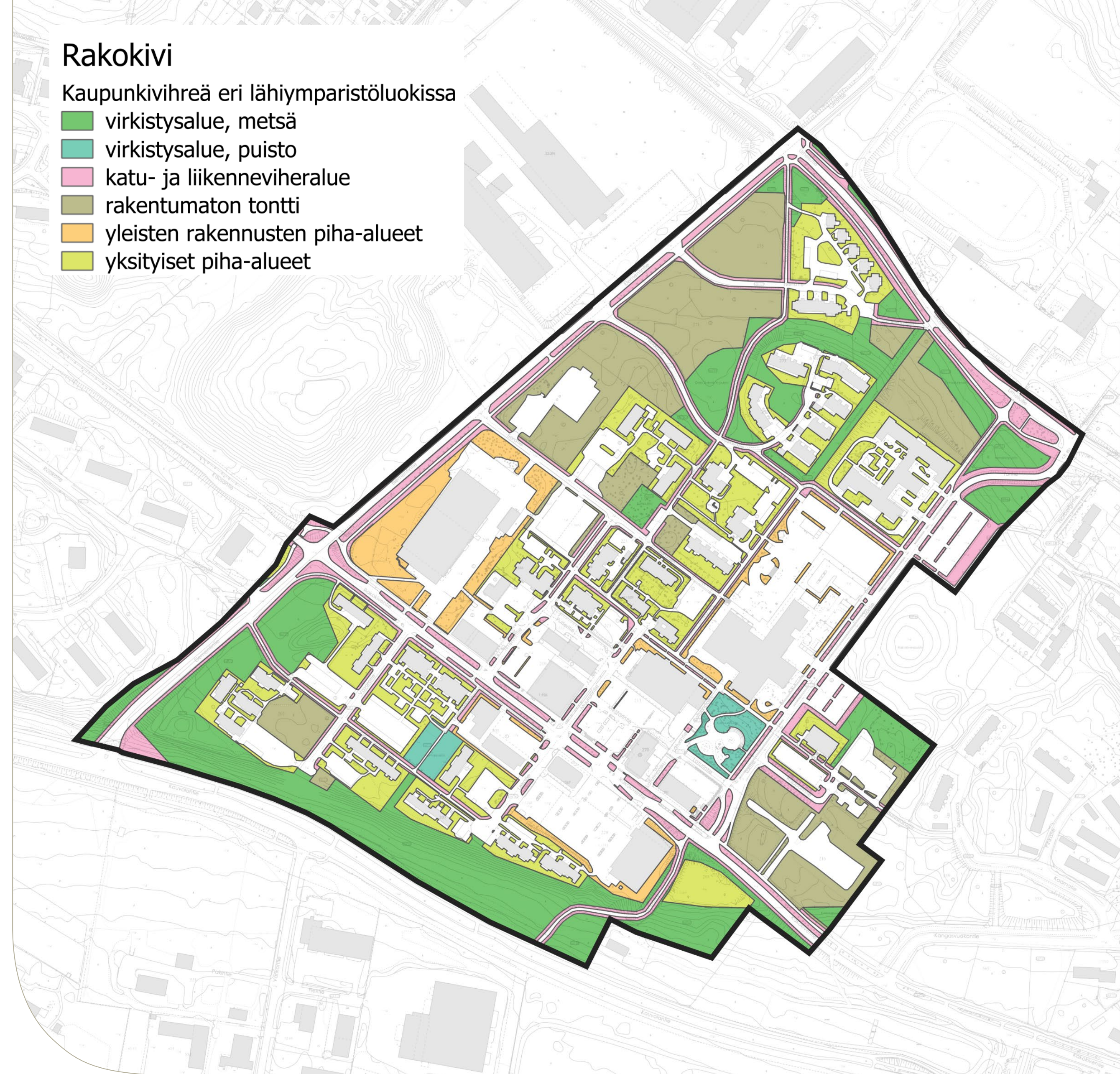
Rakokiven lähiympäristöohje

- **Kaupungin yhteinen ohje**, joka auttaa kehittämään Rakokiven ulkotiloja (kadut, tori ja aukiot, viheralueet ja reitit, kalusteet, valaistus ja ilme)
- **Suunta ja työväline** jatkokehitykselle (ei päätetä osana kaavaa → ohjaava, ei määräävä)
- **Tavoitteena** kehittää nykyistä ympäristöä ja vahvistaa Rakokiven tunnistettavia piirteitä, kuten kävelyyn perustuvia reittejä, aukioita ja yhteisiä paikkoja.
- Viime vuosina on uudistettu paljon, mutta myös vanhaa on paljon → **tarvitaan yhteinen näkemys**, miten ympäristöä kehitetään jatkossa johdonmukaisesti

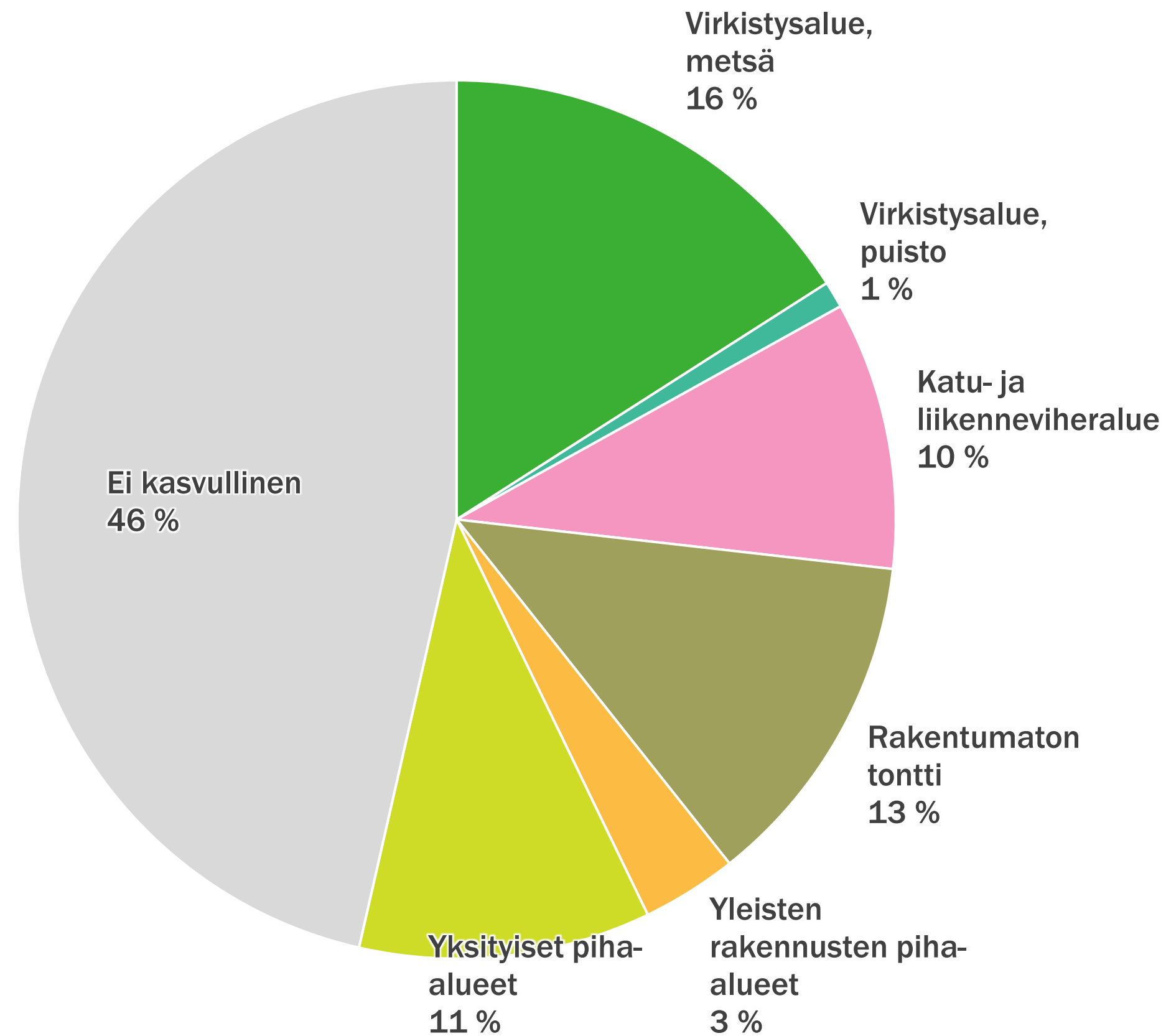
Kaupunkivihreän jakaantuminen

- **Paljon viheralueita ja luontoa** – kokonaisuutena alue on varsin vihreä - viherpeitteinen
  - Vehreys koetaan vahvimmin metsäisiin alueisiin rajautuvilla reunoilla
- **Keskusta on kovapintainen ja kaupunkivihreä jakautuu epätasaisesti**
  - Torin ja pysäköintialueiden ympäristö on paahteinen
  - Julkisilla ja kaupallisilla tonteilla on vähän kasvillisuutta
  - Myös monitoimitalon pihalla vihreää on niukasti

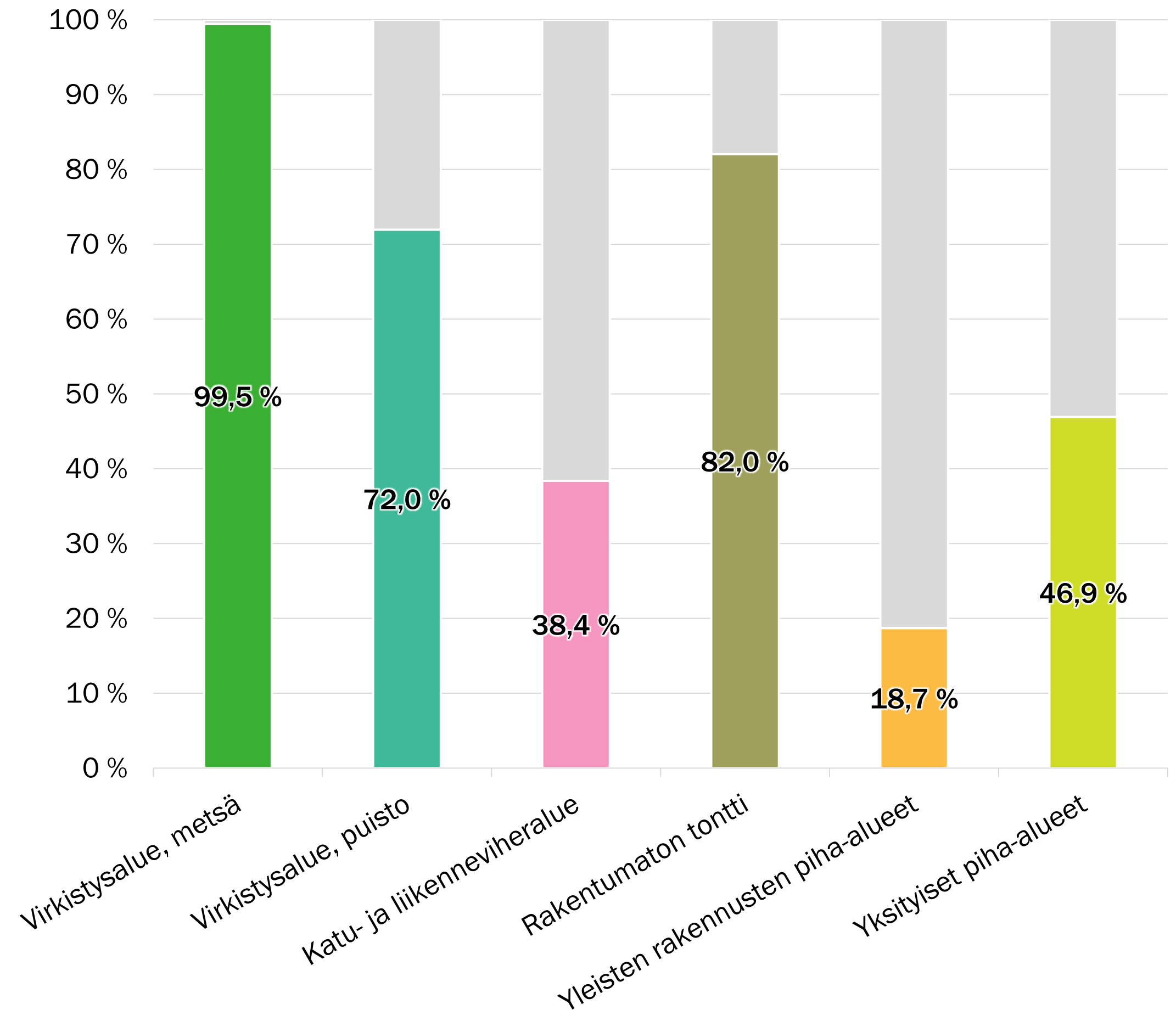
Tilastot

Kaupunkivihreän tyypit suunnittelualueella

Kasvulliset alueet (viherpeitteisyys) nykyään yhteensä 54 %
(kaikkien tonttien rakentuessa noin 46 %*)

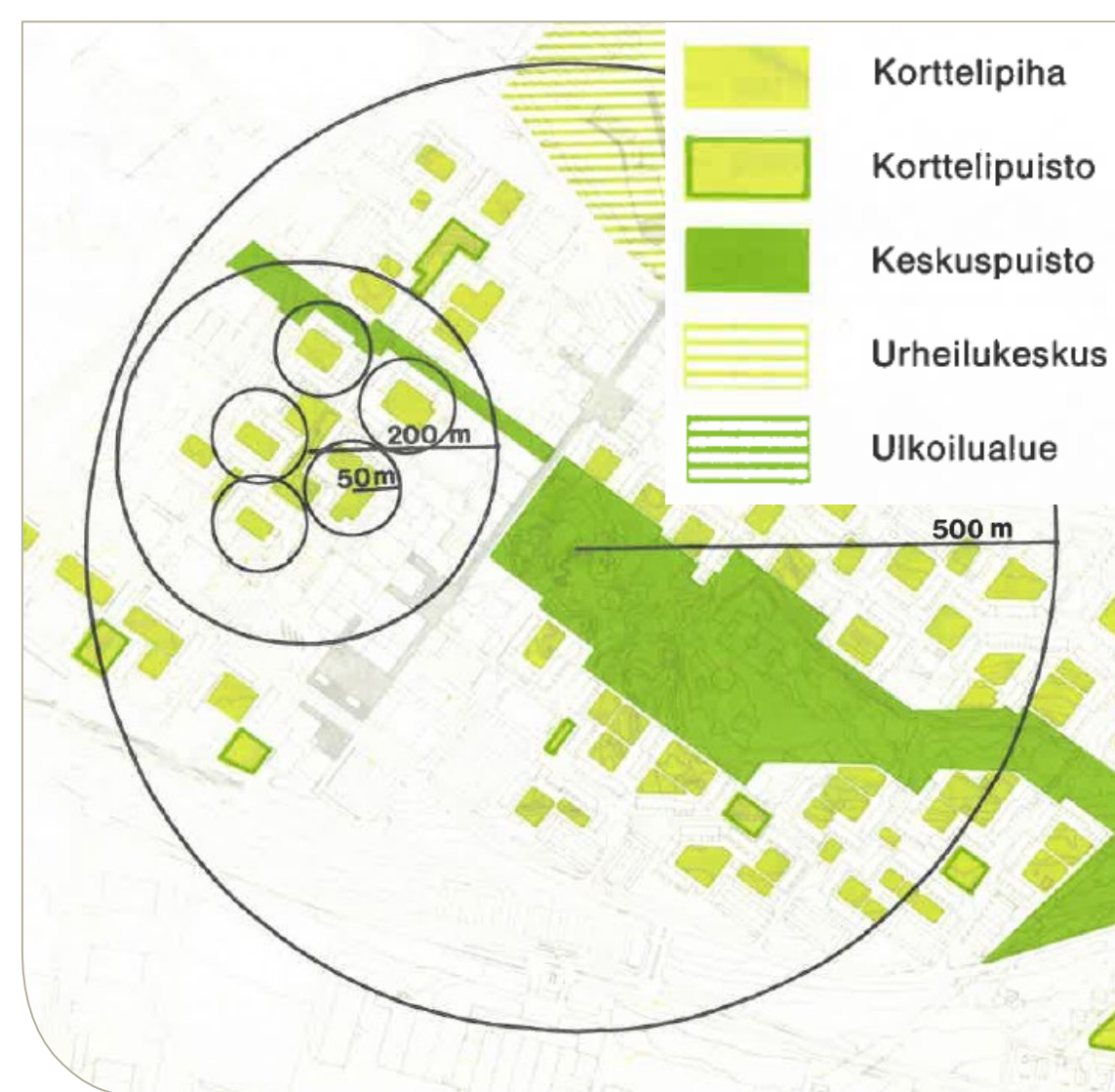
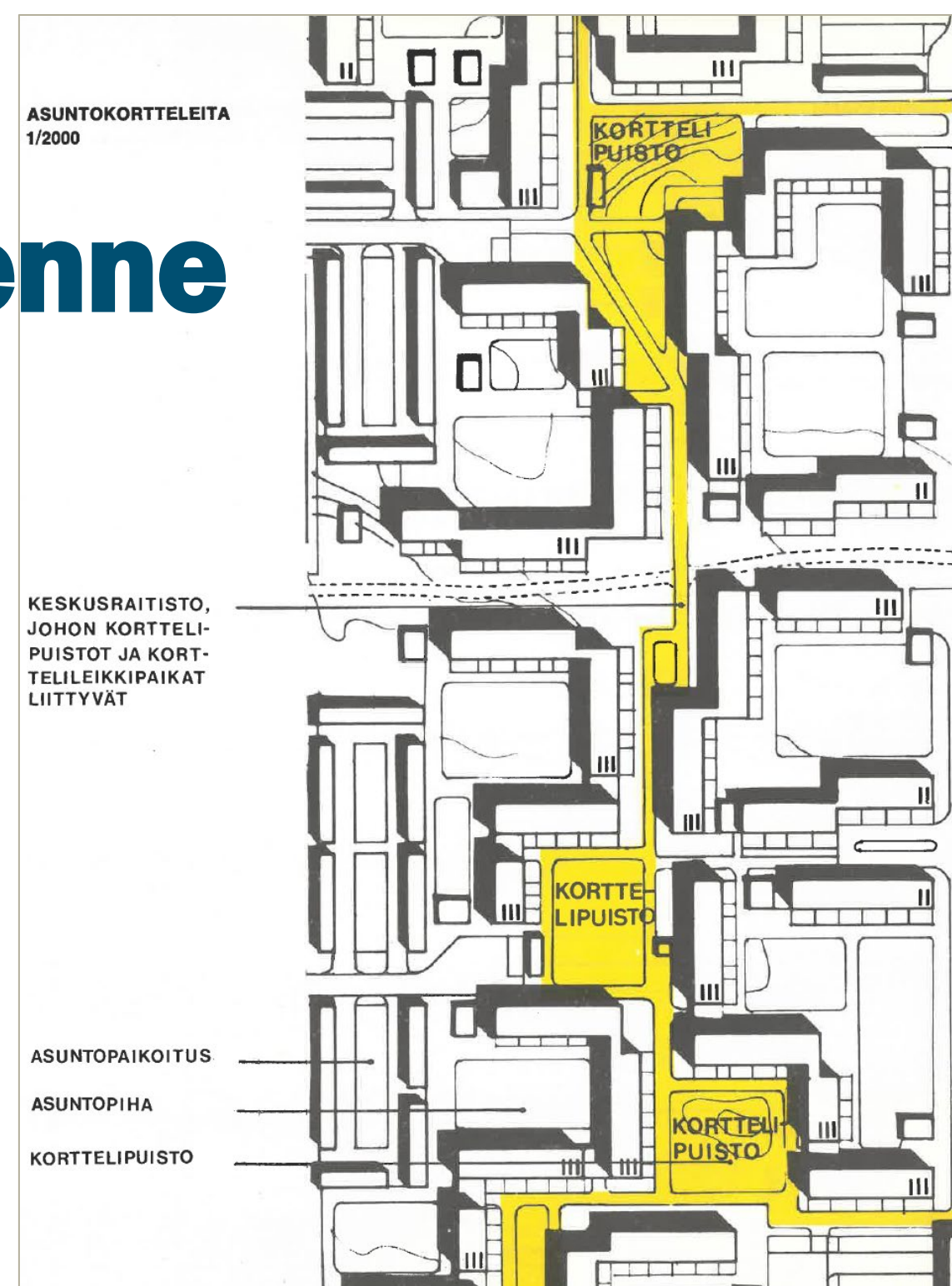
Viherpeitteisyyden osuus eri tyyppiluokituksissa

Kaupunkikuva ja rakenne

Suunnitelma

- Rakokiven keskusta on rakennettu pääosin 1980-luvulla
- Alueella on alun perin ollut selkeä ajatus rakenteesta: keskustaa läpäisevä akselirakenne, jalankulkuun perustuvat yhteydet sekä aukiot ja yhteiset paikat osana arkea
- Osa tästä rakenteesta on yhä tunnistettavissa
  - Rakokiventie ja Toritie sekä torin ja palvelujen sijainti

KESKUSAKSELI 1/5000

KESKUSURHEILUKENTTÄ
JÄÄKIEKKOKENTTÄ
HARJOITUSKENTTÄ
HUOLTORAKENNUS

YHDISTYSTALO
UIMAHALLI JA MAUIMALA
URHEILUTALO
NUORISOTALO

AMMATTIKOULU
LUKIO

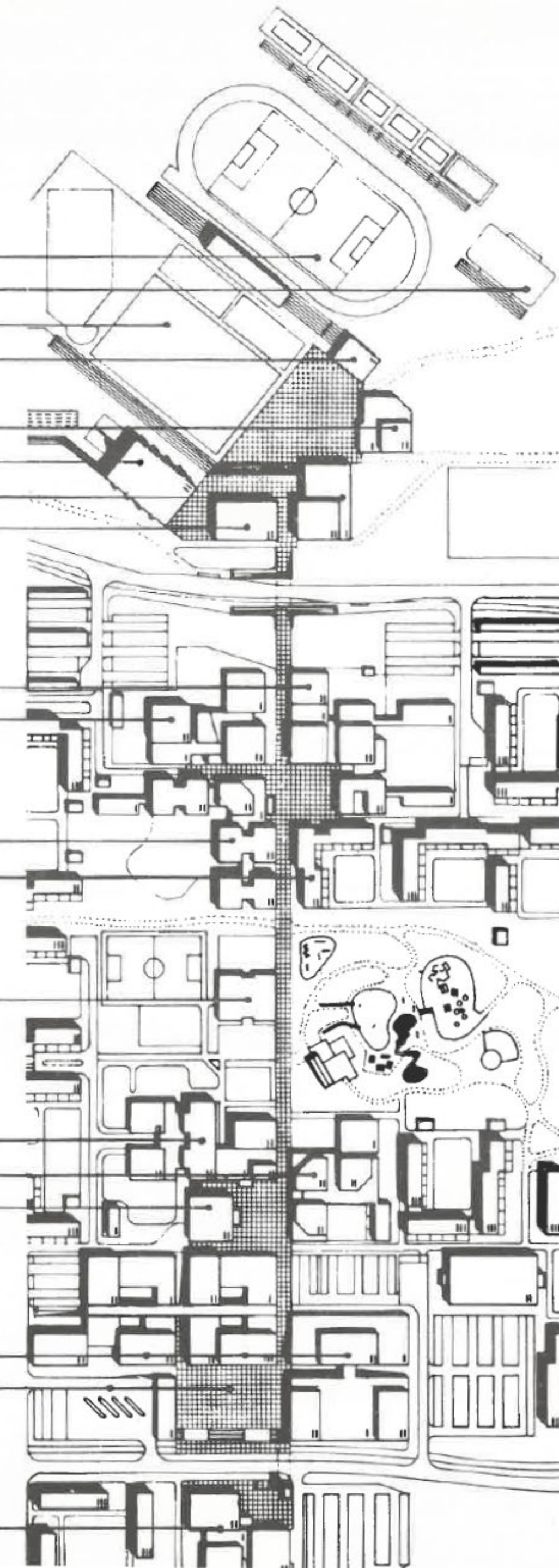
KOULUVARAUS
LASTENKOTI

KORTTELIKOULU

ALA-ASTEENKOULU
VAPAA-AIKATALO
KIRJASTO

LIIKEKESKUS
LINJA-AUTOASEMA JA TORI

VIRASTOTALO

Kaupunkikuva ja rakenne

Nykytilanne

- Pääakselit muodostavat kaupunkikuvan rungon, jonka varrelle palvelut, aukiot ja tärkeimmät reitit sijoittuvat
- Kävely-yhteydet täydentävät
- Metsäiset reuna-alueet luovat selkeän taustan
- Arjessa rakenne ei hahmotu selkeästi
- Aukiot ja reitit eivät ohjaa oleskeluun
- Päätepisteet jäävät heikoiksi

Maisema- ja kaupunkikuva

Kaupunkikuvallinen luonne

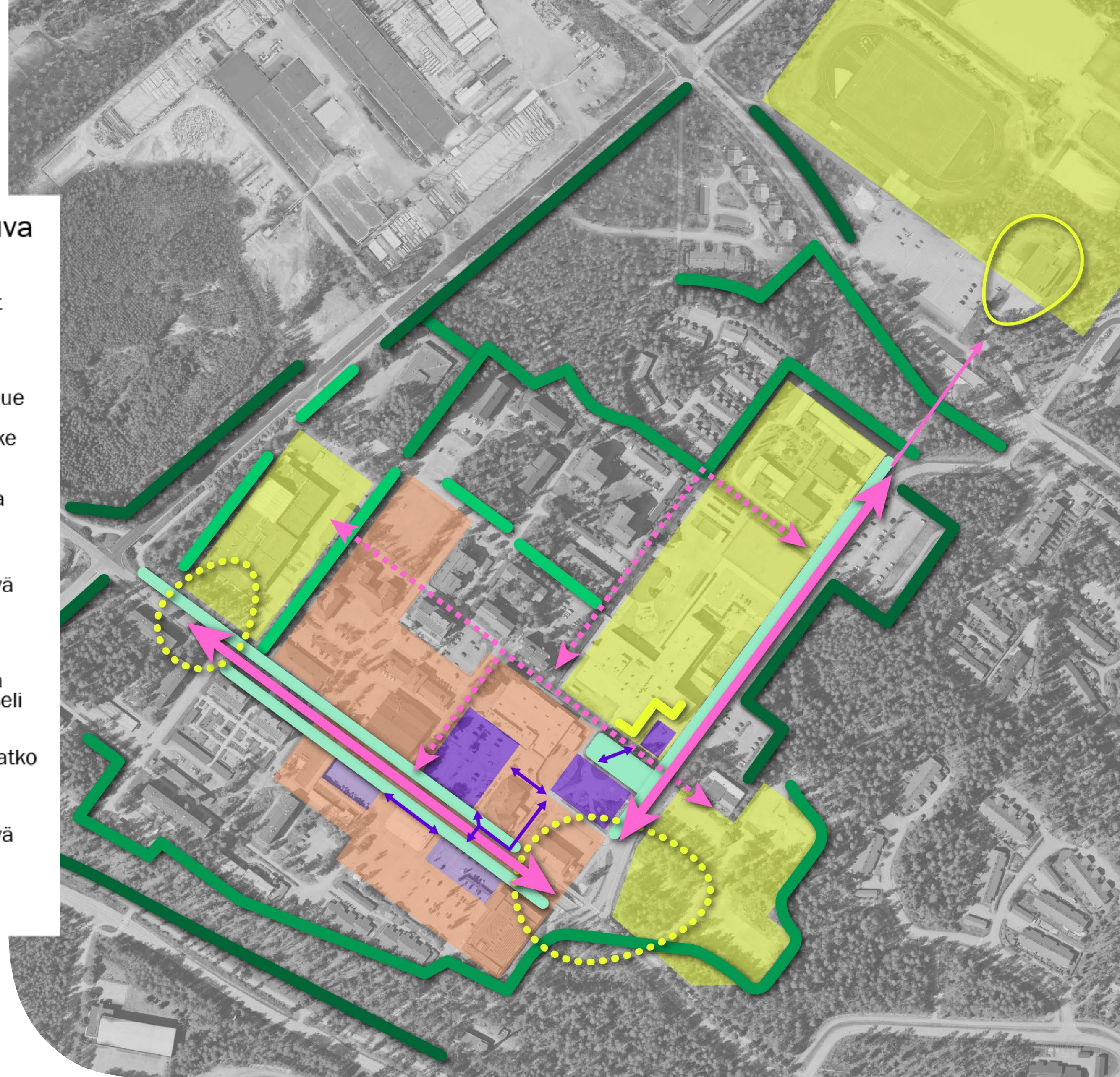
- julkisten palveluiden alueet
- liikerakennusten alueet
- aukiot ja torialueet
- aukiomainen kehitettävä alue

Maisematilaa rajaava reunavyöhyke

- metsäinen suljettu reuna
- metsäinen puoliavoin reuna
- puistomainen avoin reuna
- rakennettu reuna
- kaupunkikuvassa merkittävä puurivi tai puustoinen alue

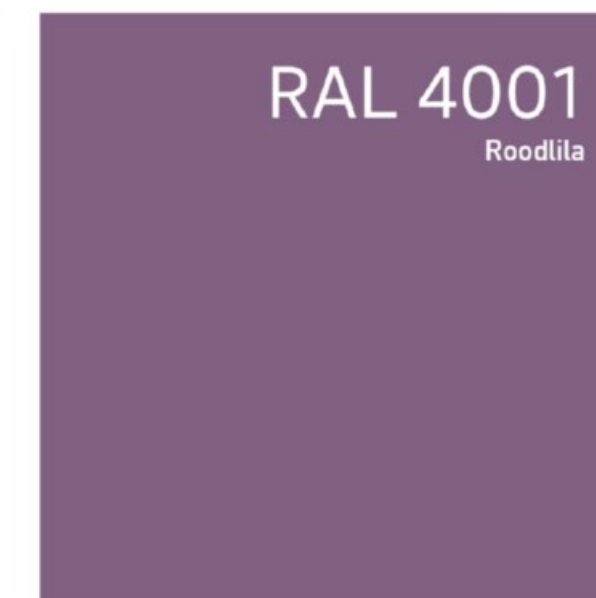
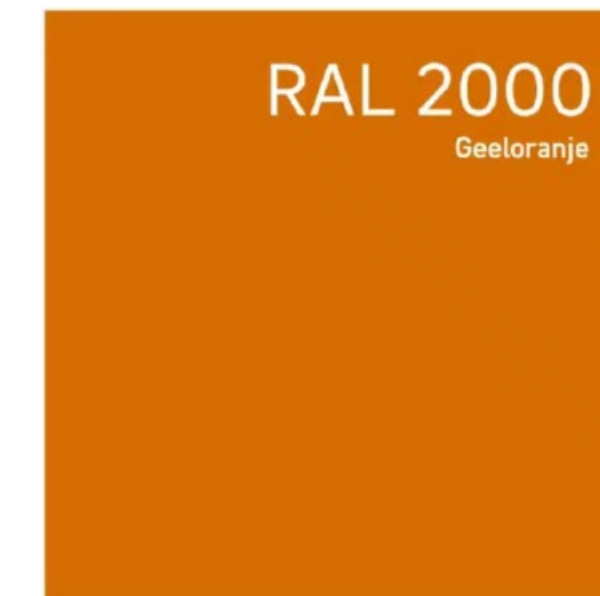
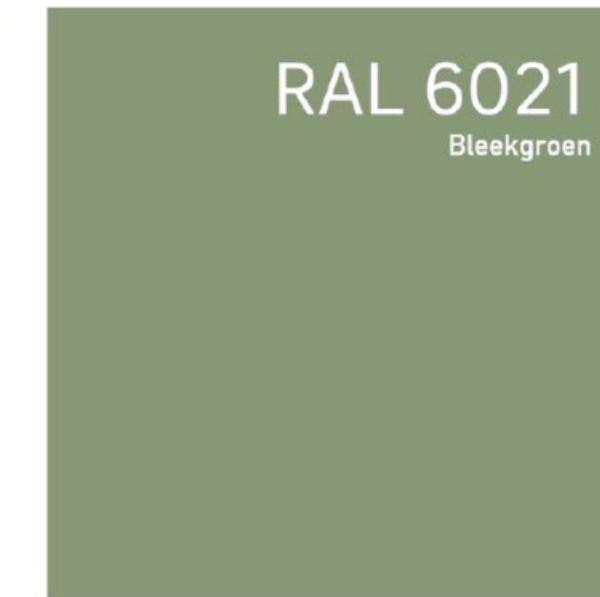
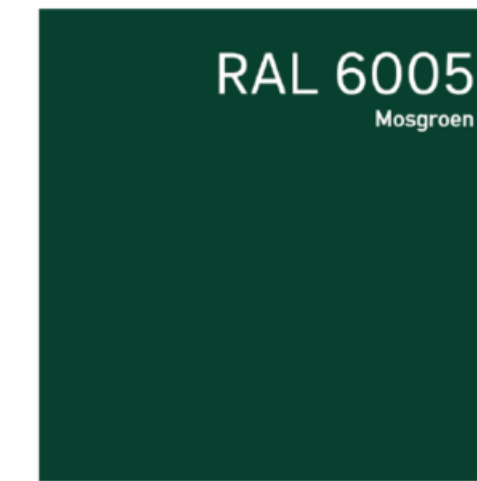
Kaupunkikuvalliset akselit

- ↔ merkittävä liikenteellinen ja kaupunkikuvallinen pääakseli
- ⋯ merkittävä kävelyakseli
- kaupunkikuvallisen akseli jatko
- ↔ keskusta-alueen aukioiden merkittävimmät yhteydet
- kaupunkikuvassa merkittävä päätepiste
- ⋯ kaupunkikuvassa alue, jolta puuttuu päätepiste

Värit ja taide

- Äänestä Rakokiven väripalettia
  - maanläheinen ja rauhallinen
  - luonnonläheinen ja pehmeä
  - viileä ja selkeä
  - leikkisä ja valoisa
  - rohkea ja moderni
- Merkitse kartalle paikkoja taiteelle tai kaupunkivihreälle
  - minkälaista taidetta?
esim. veistos, seinämaalaukset, äänitaide, valotaide
  - mihin taidetta?
esim. katutila, rakennukset, aukiot, alikulut

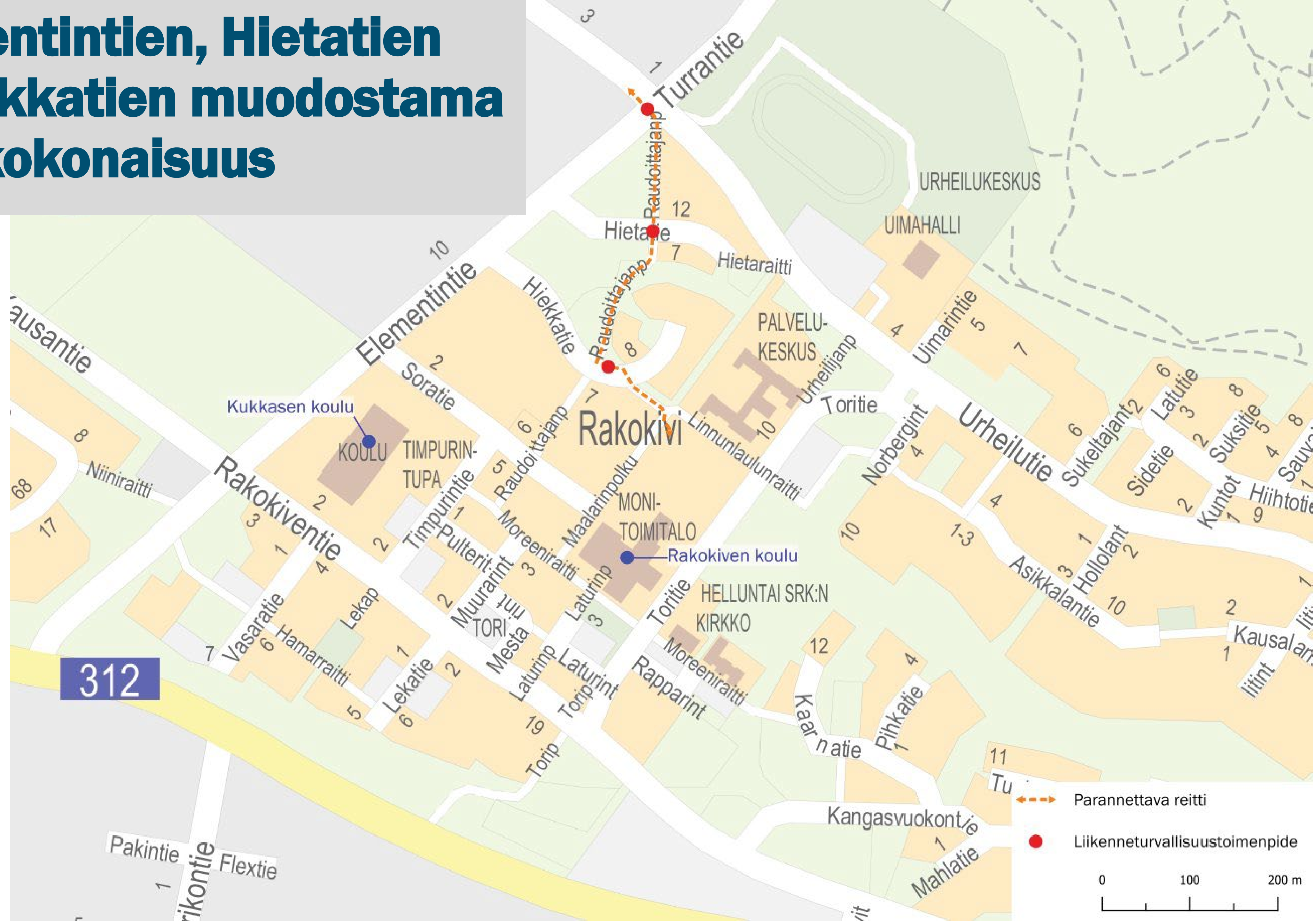
Koulumatkojen turvallisuuden ja liikunnallistamisen edistäminen

Elementintie, Hietatie, Hiekkatie

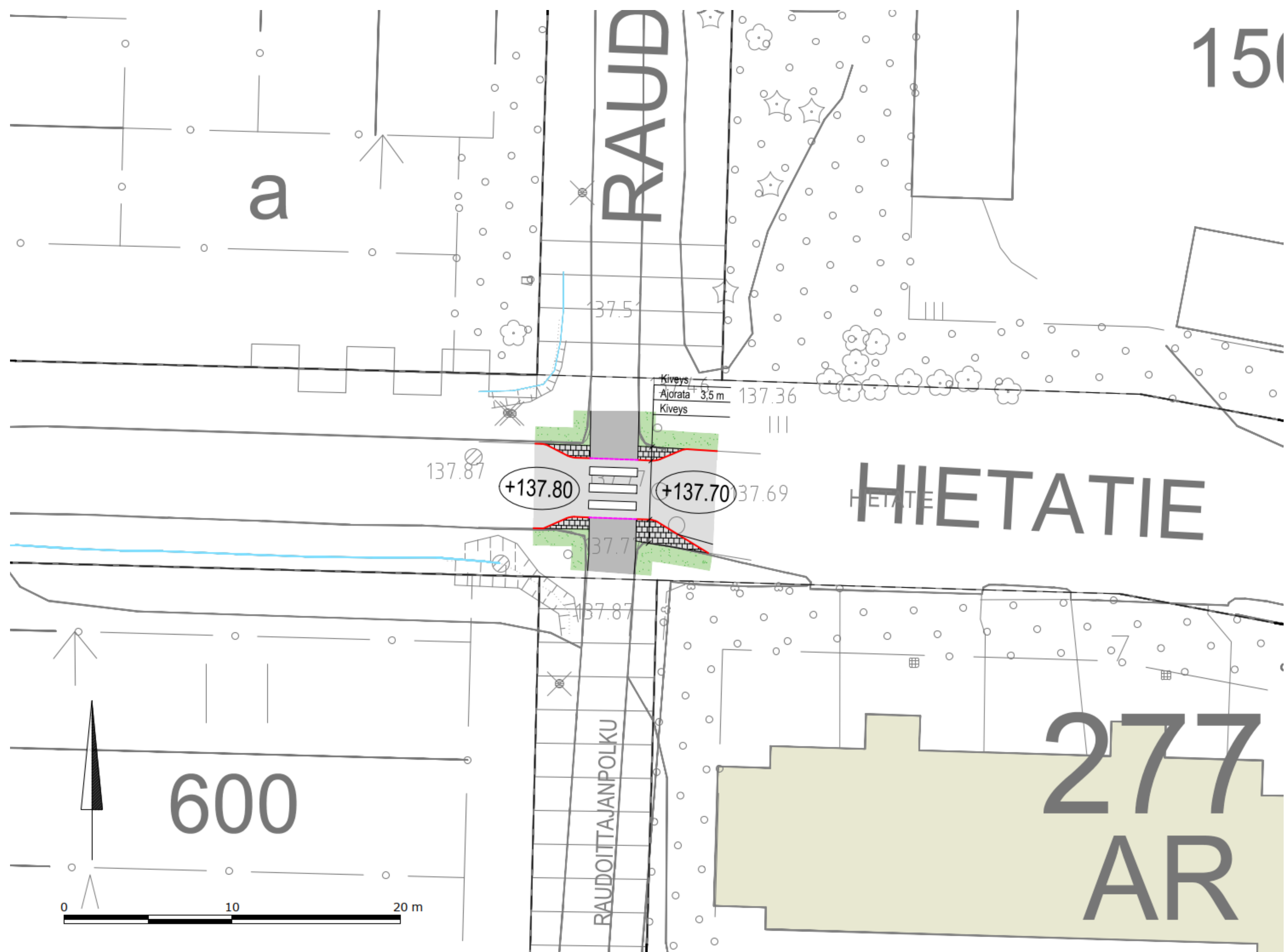
Soratie

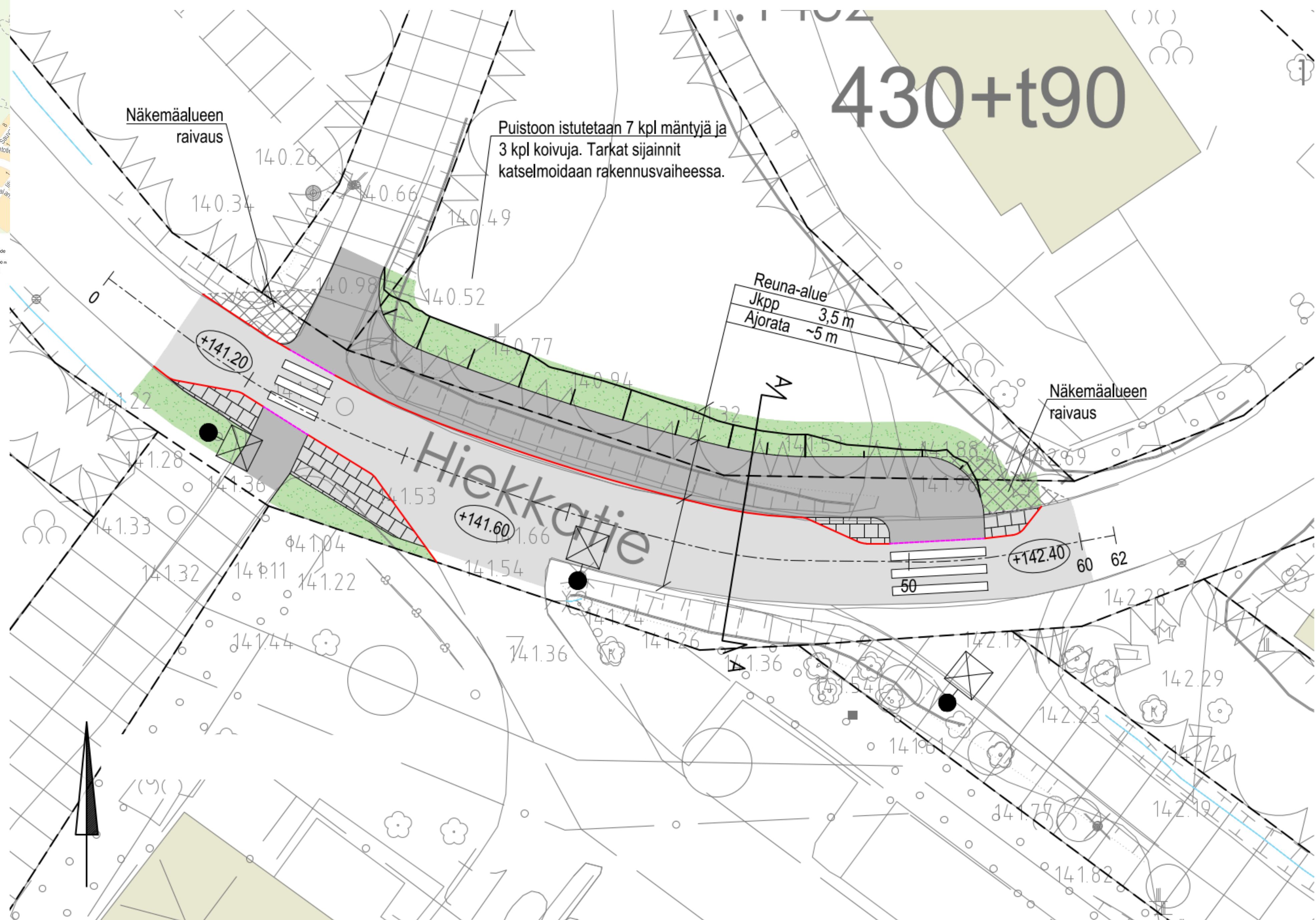
Kausantie-Keskustie

Elementintien, Hietatien ja Hiekkatien muodostama reittikokonaisuus

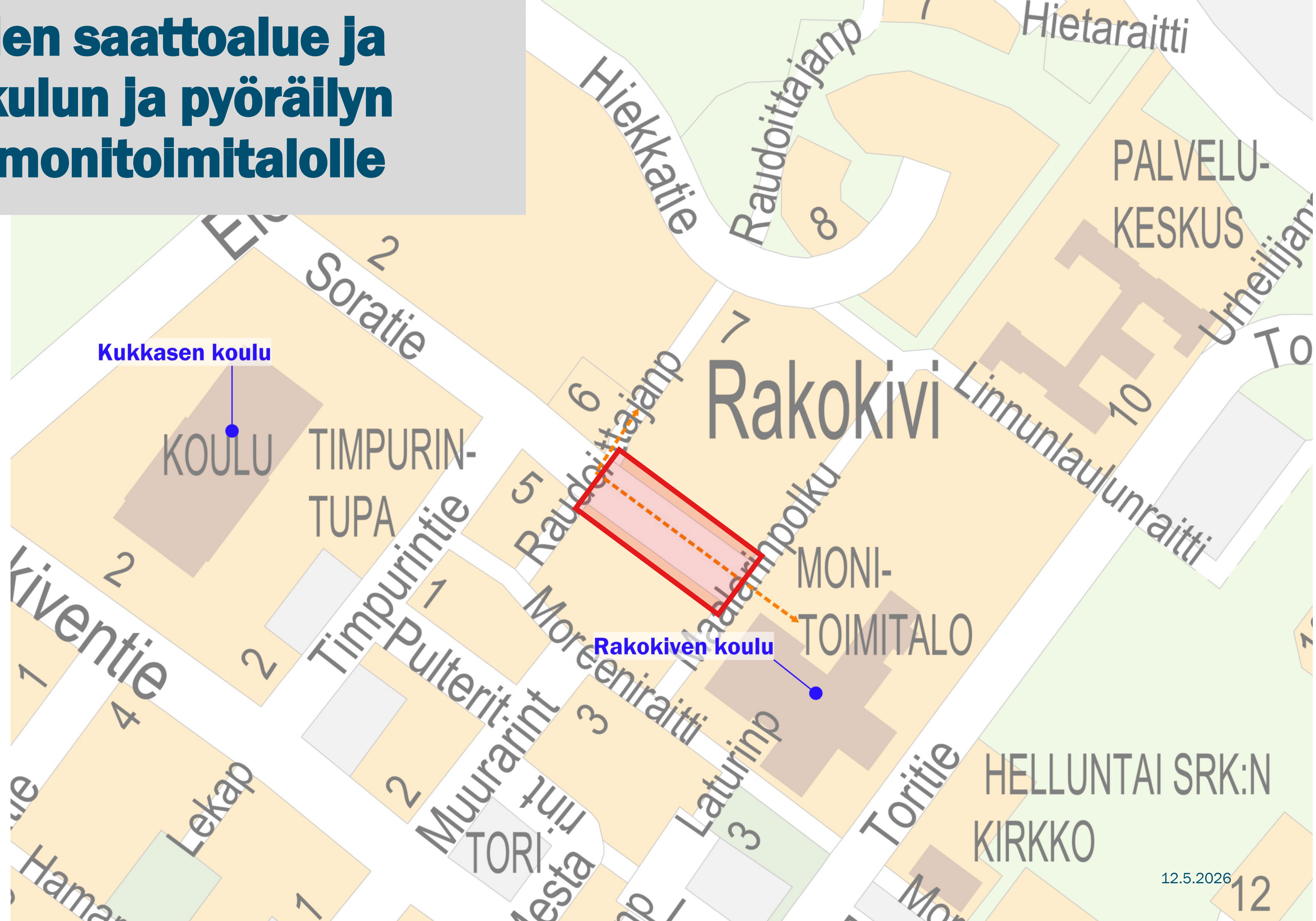

Soratien saattoalue ja jalankulun ja pyöräilyn väylä monitoimitalolle

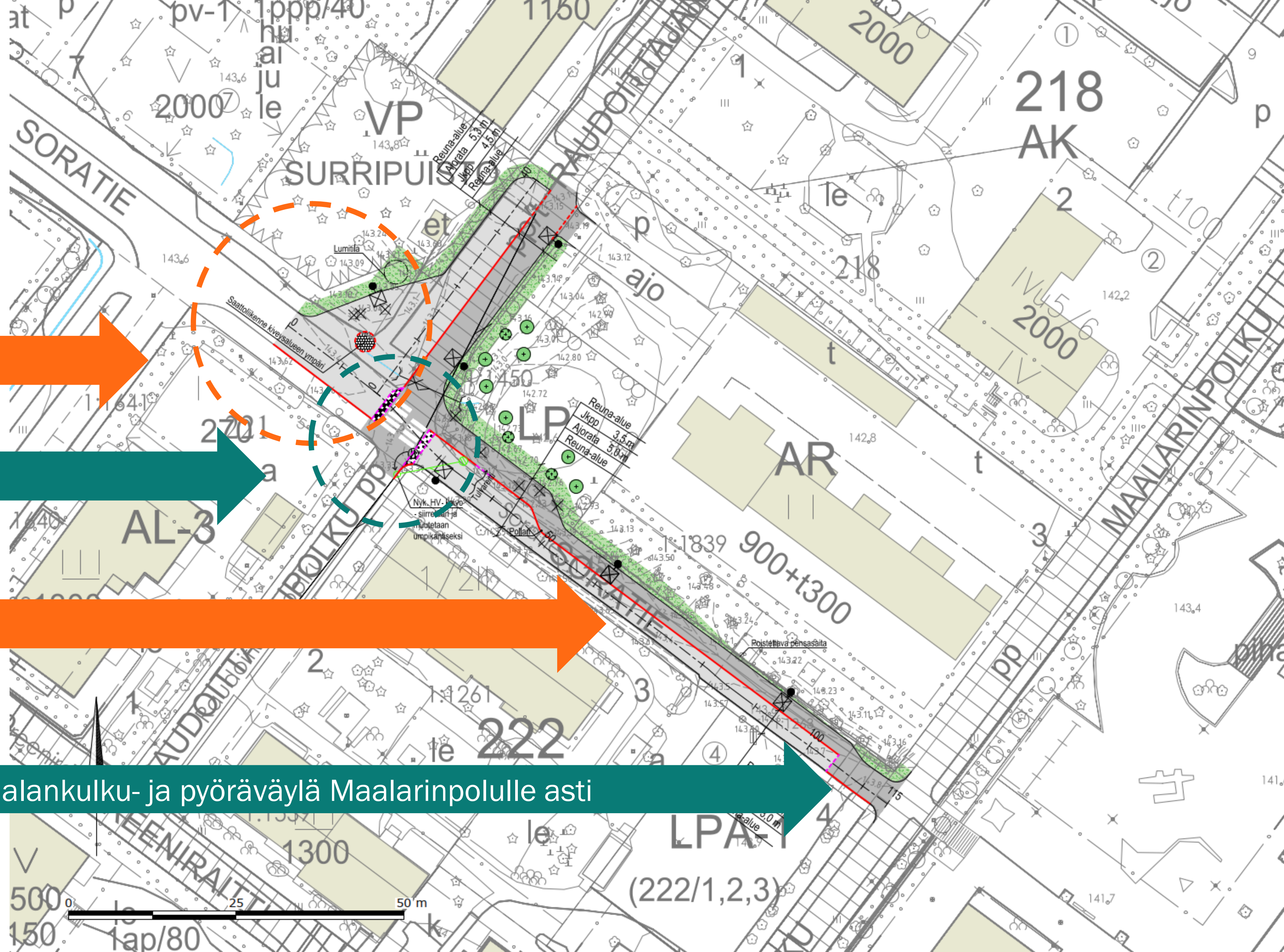

Saattoliikenne

Suojatien korotus

Kavennettu ajorata

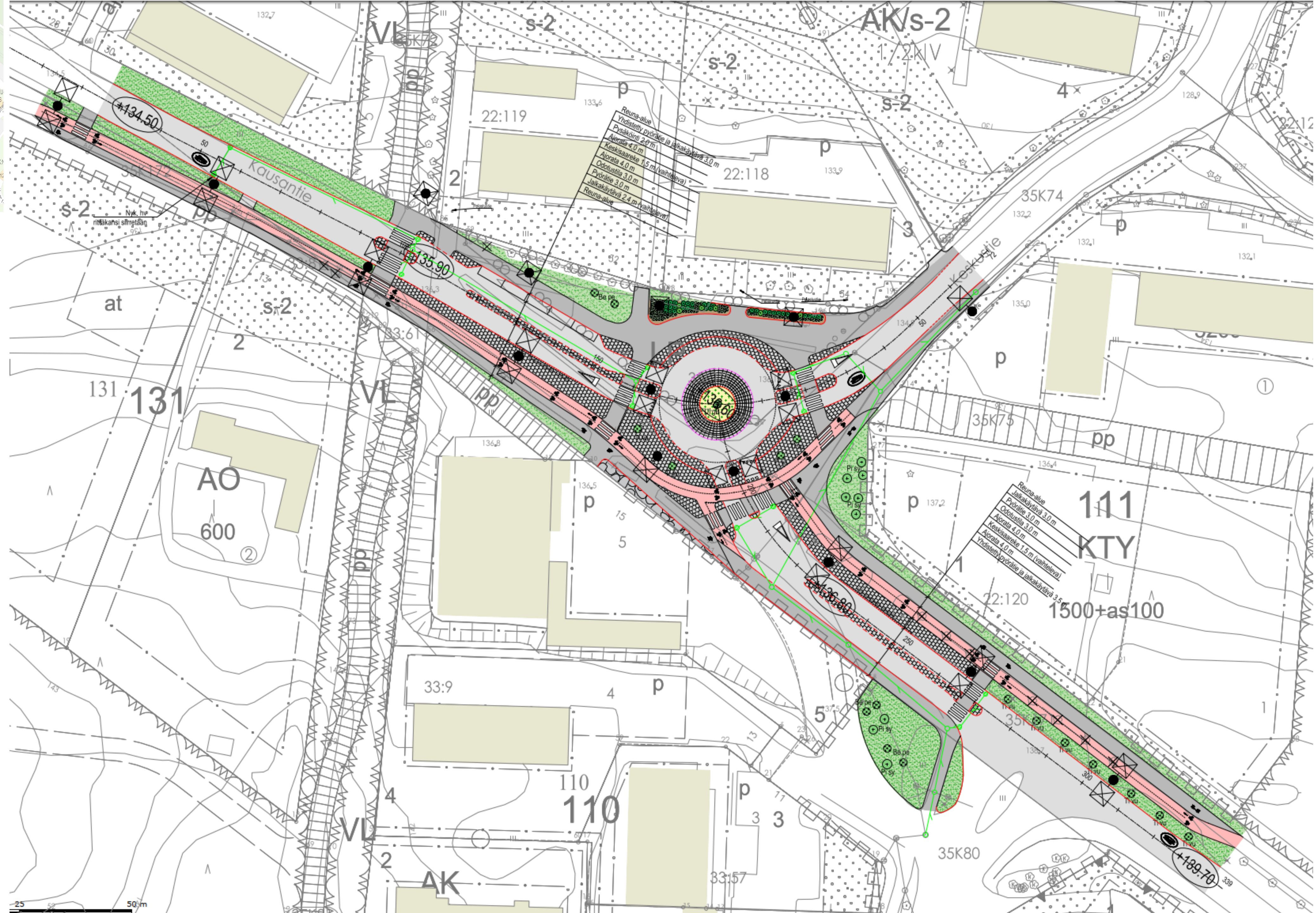
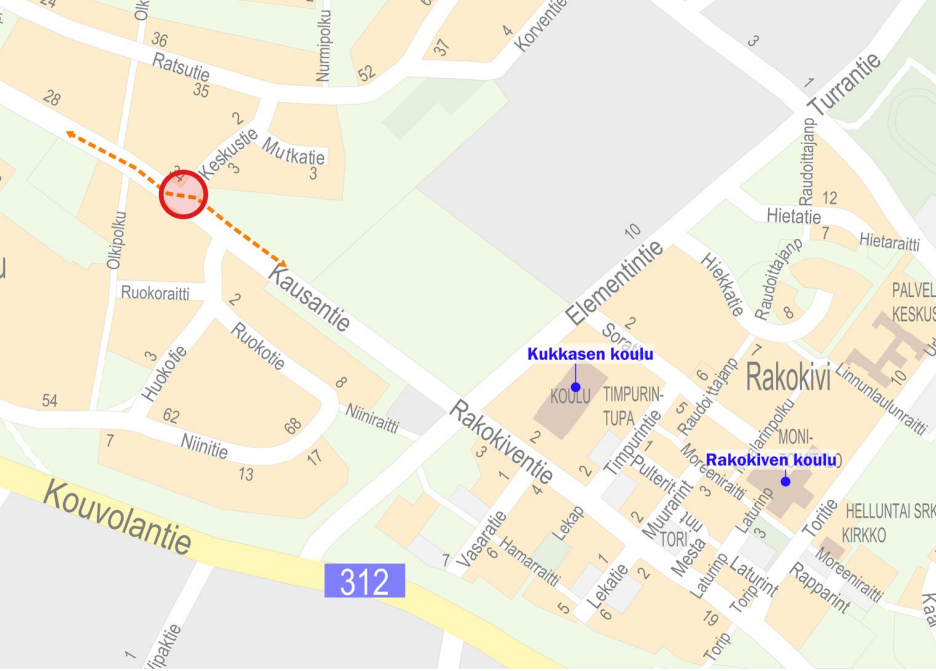
Autoliikenteestä erotettu jalankulku- ja pyöräväylä Maalarinpolulle asti

Kausantien ja Keskustien risteys

- Parannettava reitti
- Liikenneturvallisuustoimenpide

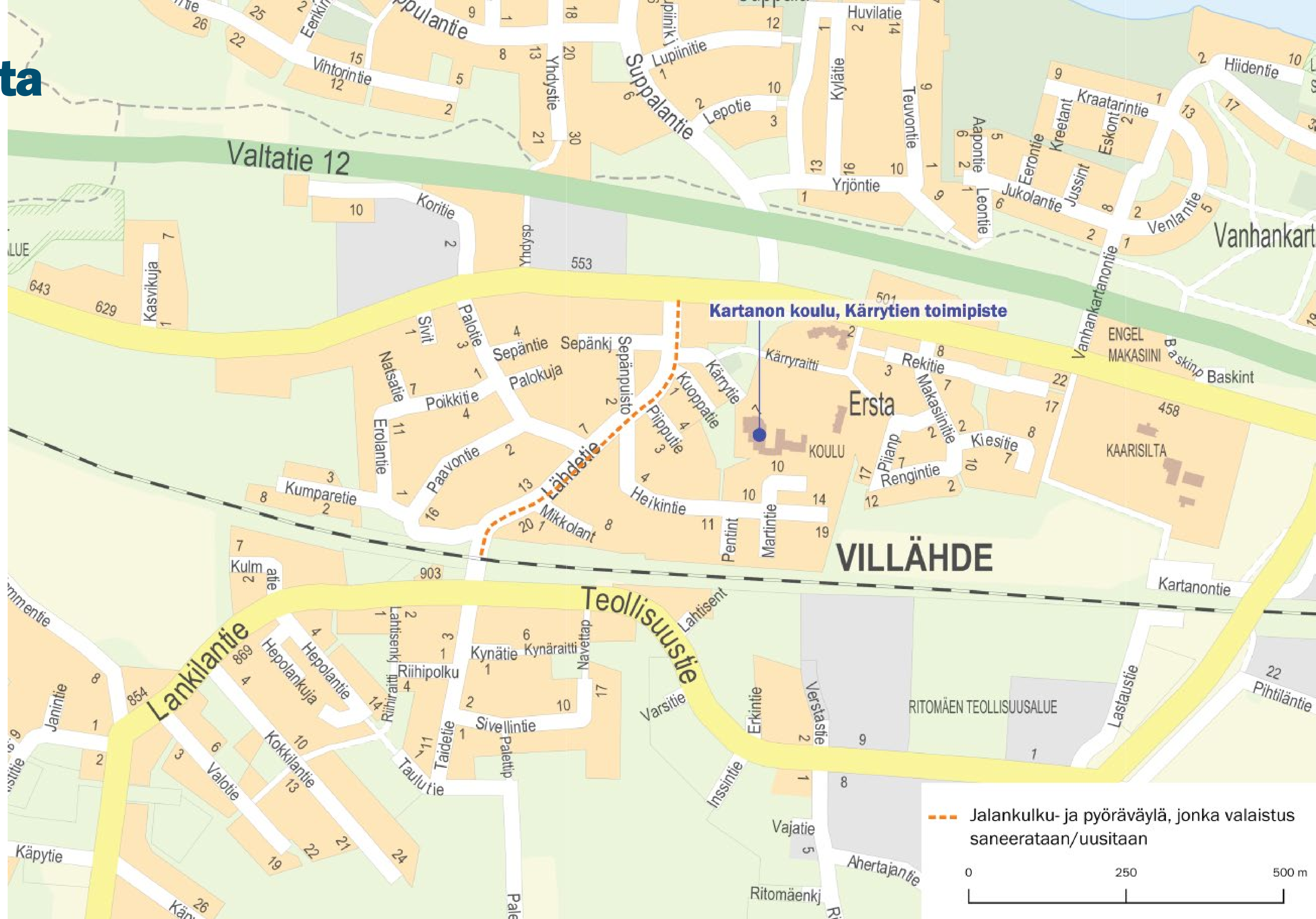
Lahti

***Valaistuksen parantaminen
Nastolan kirkonkylällä ja Erstan
alueella***

12.5.2026

Nastolan kirkonkylä

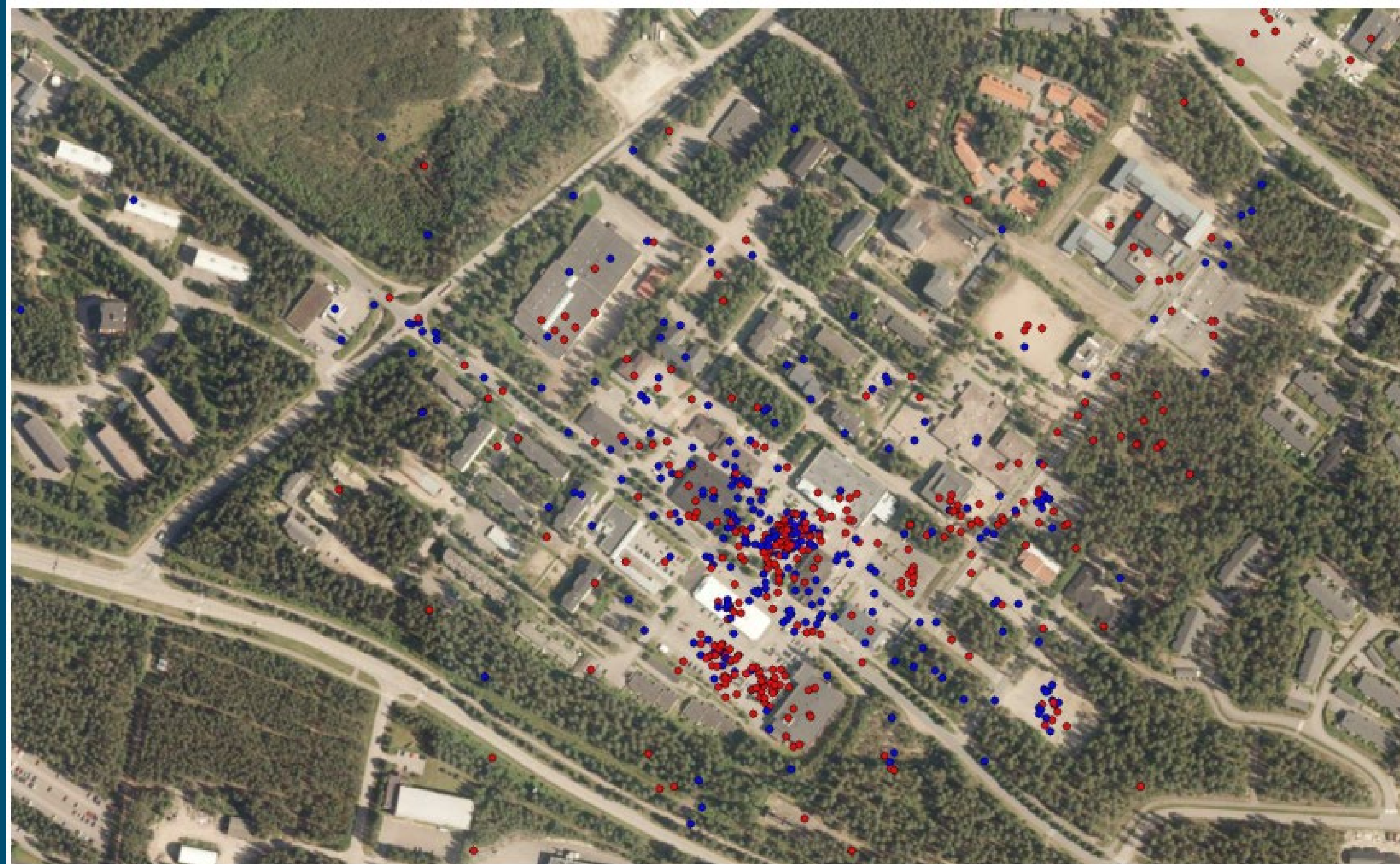
Lahti

Rakokiven torin kehittäminen

30.3.2026

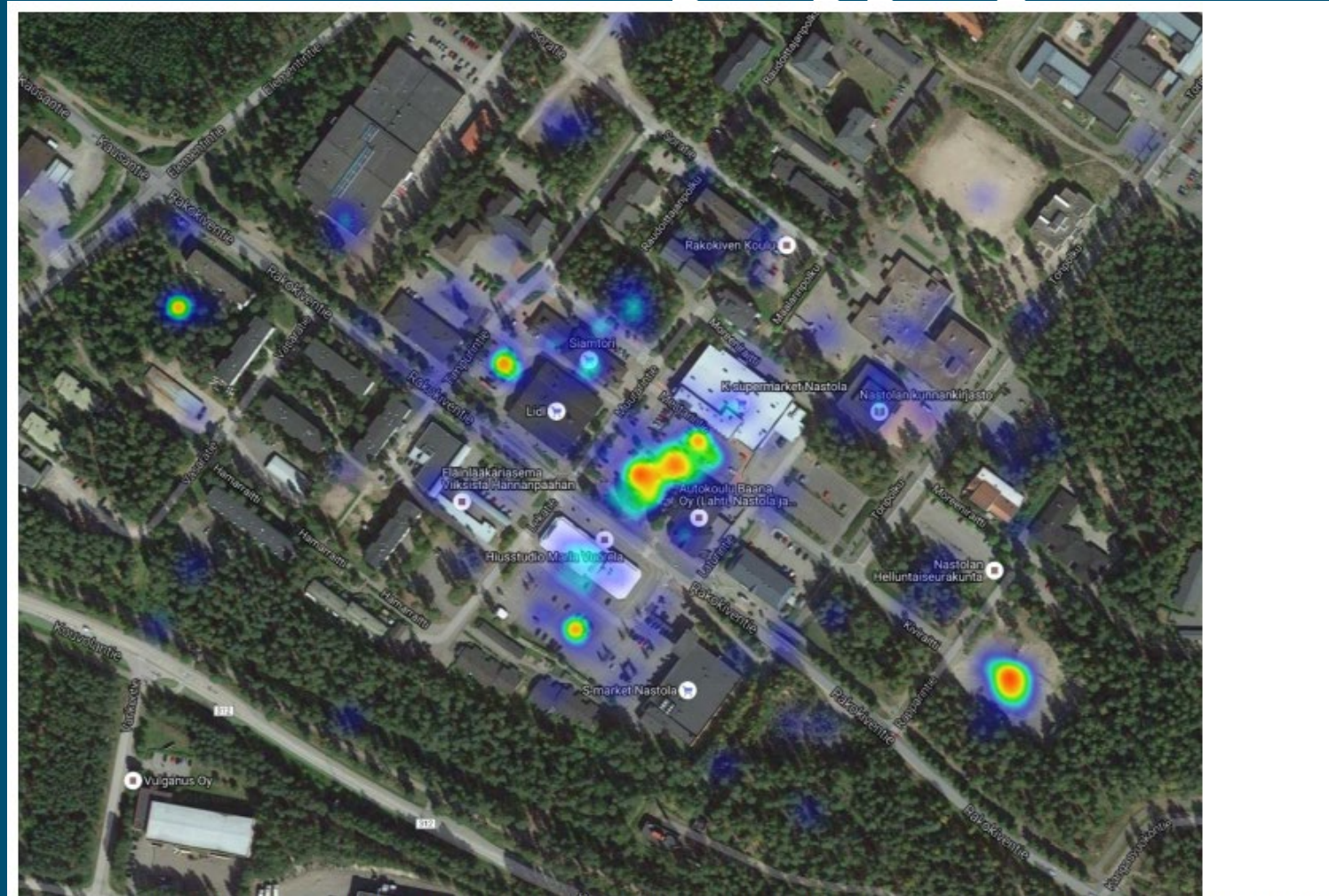
Ilkka Hurme

Vuonna 2016 tehty asukaskysely Rakokiven liikekeskuksesta, 480 vastannutta henkilöä

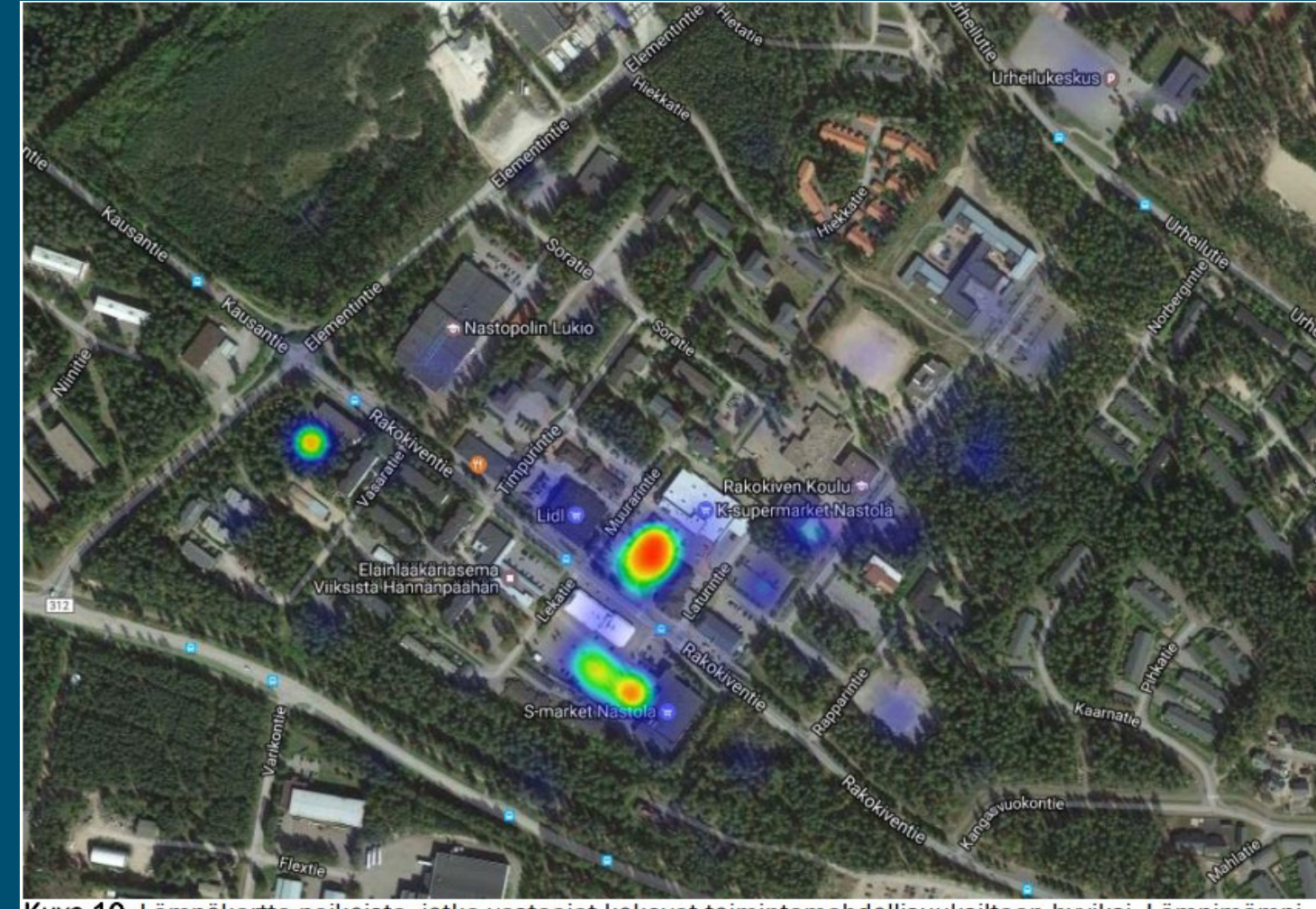

Kuva 8. Vastaajien mielestä ulkoiselta ilmeeltään hyvät paikat näkyvät punaisina ja huonot sinisinä pisteinä. Myös suunnittelualueen ulkopuolelle jätettiin yksittäisiä paikannuksia, jotka rajautuvat kuvan ulkopuolelle.

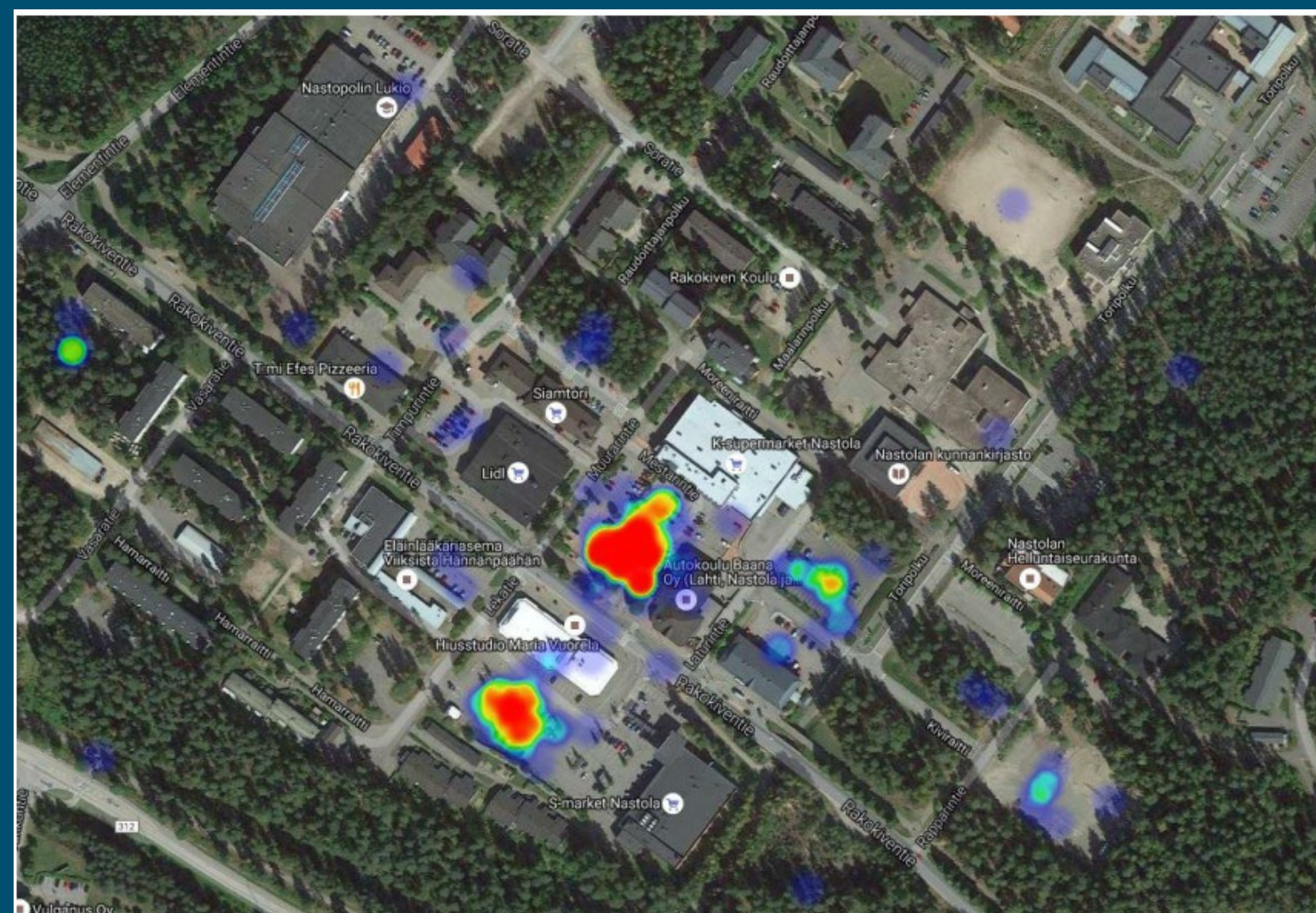
Asukaskyselyssä Rakokiven tori koettiin toimintamahdollisuuksiltaan hyvänä mutta viihtyisyys ja tunnelmallisuus saivat kritiikkiä

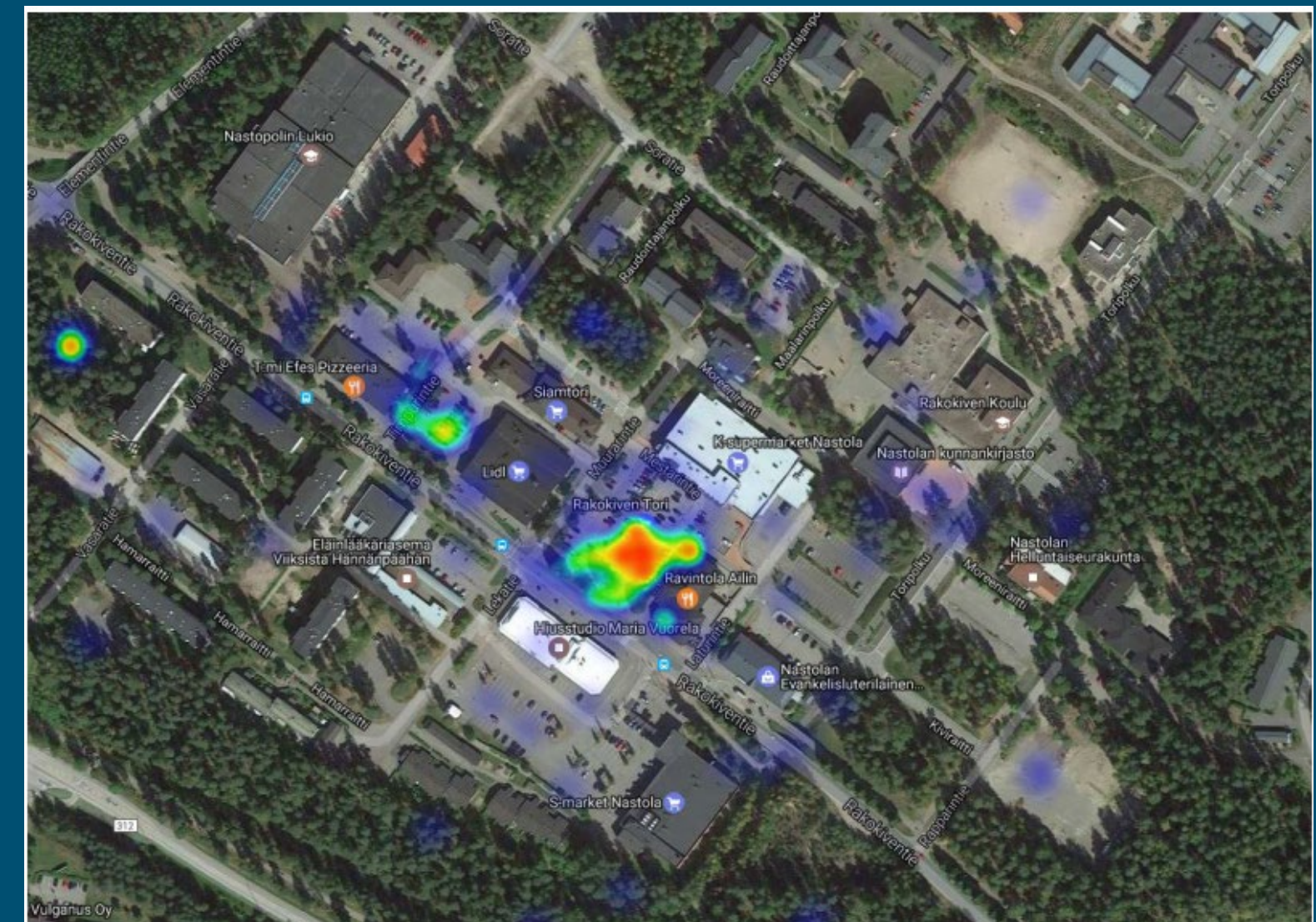
Kuva 17. Lämpökartta paikoista, jotka vastaajat kokevat ulkoiselta ilmeeltään huonoiksi. Lämpimämpi sävy kertoo siitä, että alueelle on tehty enemmän paikannuksia kuin kylmille alueille.

Kuva 10. Lämpökartta paikoista, jotka vastaajat kokevat toimintamahdollisuuksiltaan hyväksi. Lämpimämpi sävy kertoo siitä, että alueelle on tehty enemmän paikannuksia kuin kylmille alueille.

Kuva 32. Paikannukset torin paikasta. Lämpimämpi sävy kertoo siitä, että alueelle on tehty enemmän paikannuksia kuin kylmille alueille.

Kuva 22. Lämpökartta paikoista, jotka vastaajat kokivat tunnelmaltaan tai sosiaaliselta ilmapiiriltään huonoiksi.

Toteutetun asukaskyselyn jälkeen tehtyjä toimenpiteitä

- Urheilukeskuksen tekonurmi v. 2020
- Urheilukeskuksen skeittiparkki, beach volley ja uimahallin pihan kuntoiluvälineet v. 2021
- Toritie Rakokiventieltä Urheilutielle v. 2021
- Monitoimitalo Loisto v.2021
- Kulttuuripuisto v.2023
- Rakokiventien perusparannus v.2025
- Vasaratien ja Pulteritien asuinkerrostalot (Lahden Talot, v. 2019)

Tulevia toimenpiteitä

- Liikenneturvallisuuden parannuskohteet Raudoittajanpolun varrella ja Soratiellä
- SOTEPE-keskus
- S-marketin laajennus ja piharakennuksen purku
- Torin kehittäminen

Vuonna 2017 Torin kehittämiseksi laadittiin ideasuunnitelma, johon asukkaat ja toimijat saivat esittää ehdotuksia ja huomioita

Nuorisolle oma hengailutila

Istumapaikkoja vanhuksille ja lapsille

Esiintymislava

Vihreää

Kahvila

"Rakokivi Bulevard"

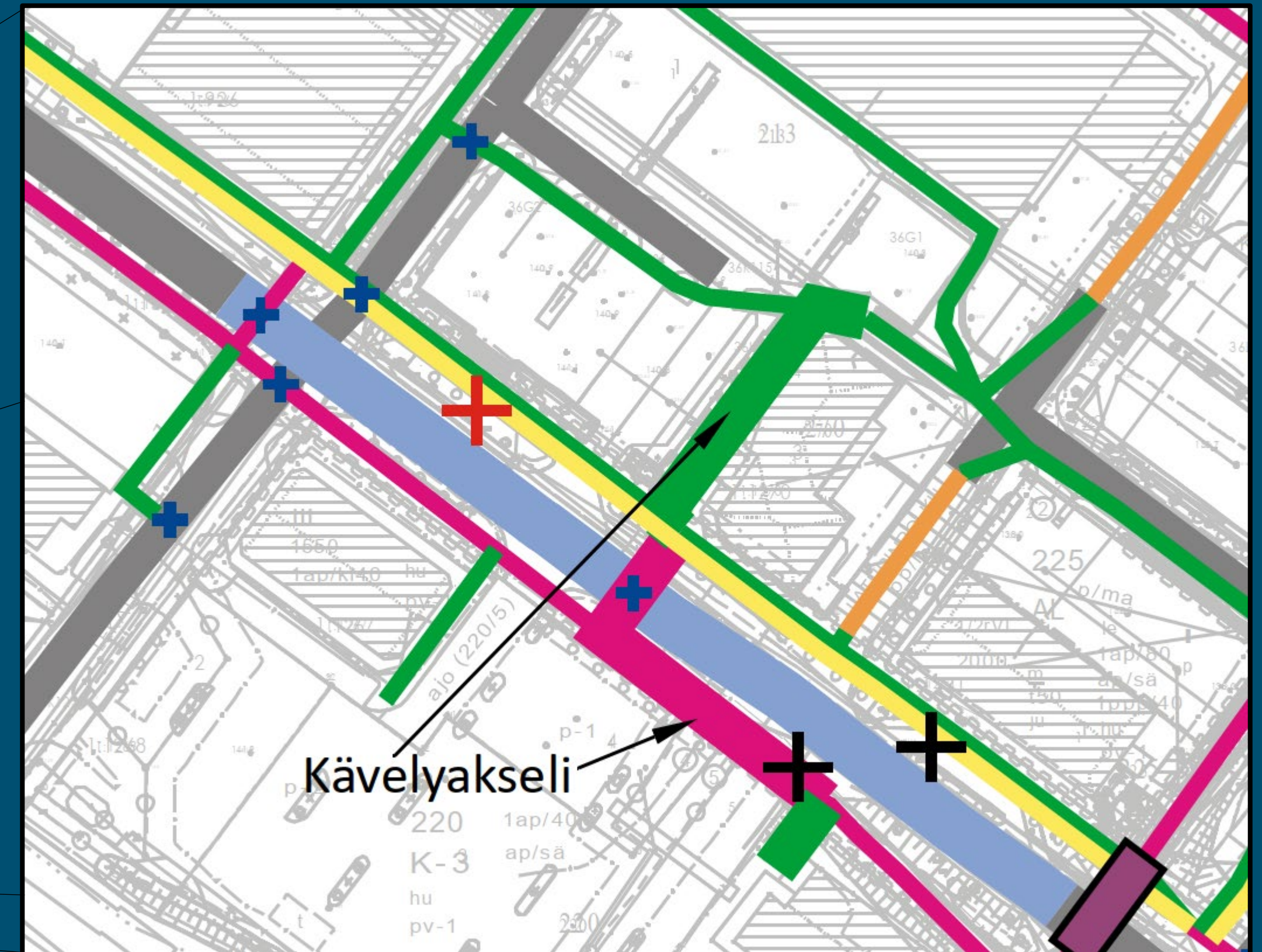
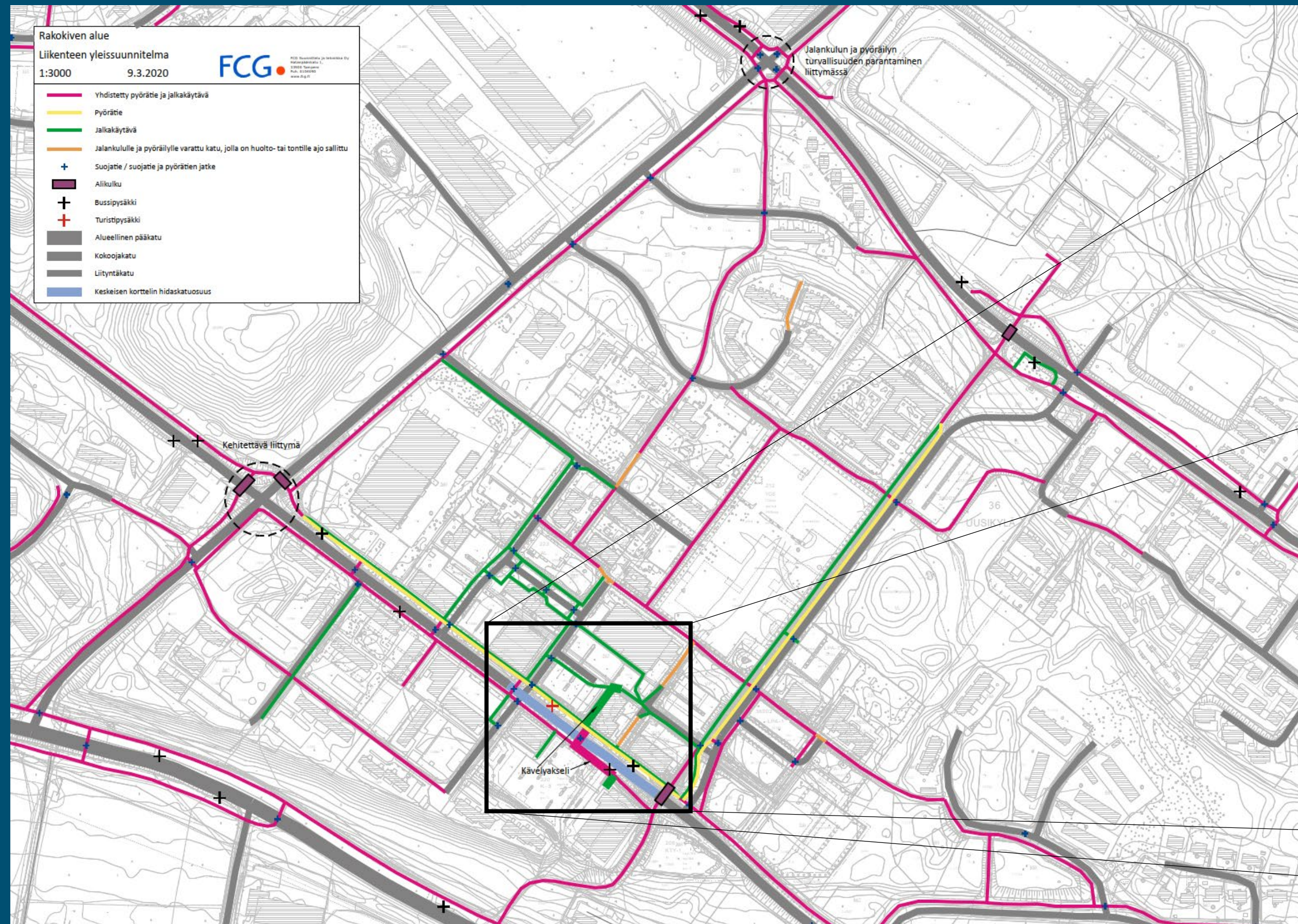
Torille tilaa, autot pois

Selkeämpi ja jäsentyneempi kaupunkitila

Ideasuunnitelman lopputuloksena oli ajatus ns. kahdesta torista Nykyinen tori - Alatori

Jo vuonna 2020 on ollut visiona vahvistaa kävelyakselia Torin ja S-marketin välillä.

Lahti

Rakokiven sosiaali- ja pelastuskeskus

A-2977 Asemakaavamuutos Rapparintie 1, Uusikylä

12.5.2026

marja.mustakallio@lahti.fi

riina.puusaari@lahti.fi

Taustaa

Sosiaalikeskuksen toteuttamista varten kaavoitettiin tontti vuonna 2019.

Sosiaalikeskuksen toteuttaja on Päijät-Hämeen hyvinvointialue.

Kaavatyön tavoite

Hankkeen sisältö ja laajuus on muuttunut, kun pelastuskeskus on tullut mukaan rakennushankkeeseen.

- Tontin laajennustarve
- Hälytysajoliittymän tutkiminen Rakokiventielle

Aikataulu

Vireille	11.3.2026
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	11.3.2026
Kaavaluonnosta laaditaan hankesuunnitelman rinnalla (hyvinvointialue)	
Liikenneselvitys	5/2026
Kangasvuokon lajiselvitys	6/2026

Aikataulutavoite:

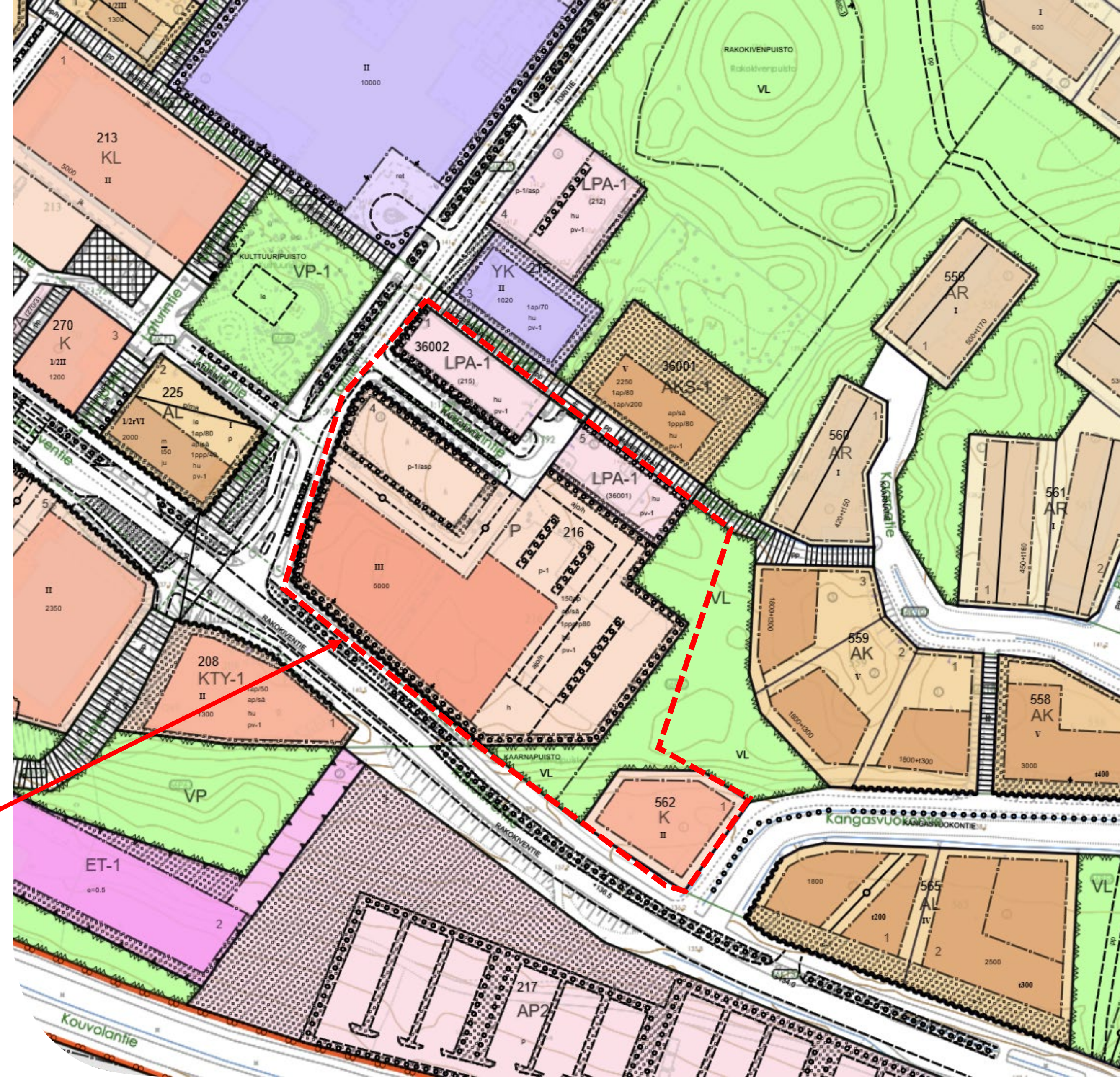
Luonnosvaiheen kuuleminen	kesä 2026
Ehdotusvaihe	9/2026
Hyväksymiskäsittely	10/2026
Voimaantulo	12/2026

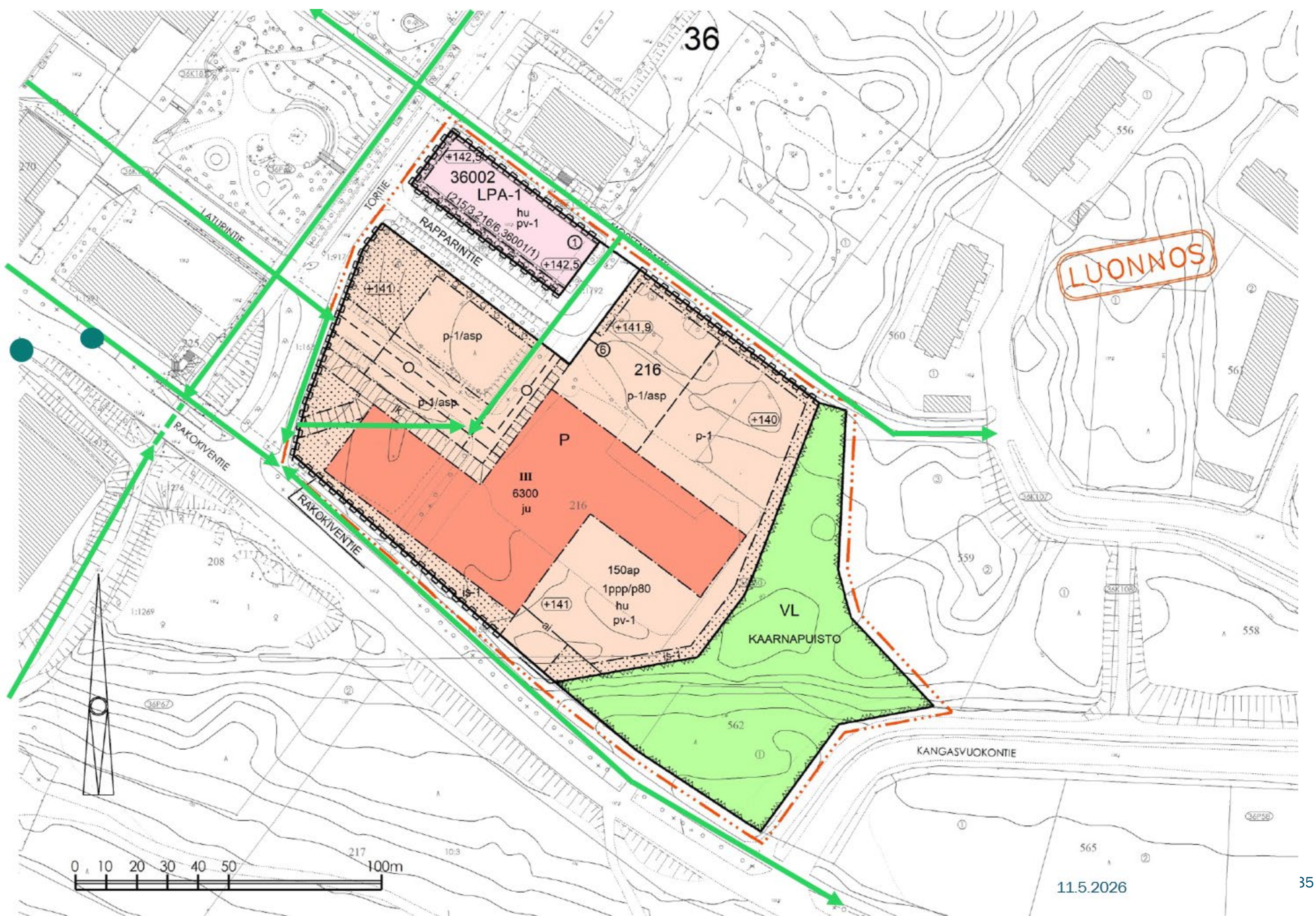
Muutostarpeet

- Hankekoon laajeneminen (pelastuskeskus)
- Tontin laajennustarve
- Rakennusoikeuden kasvattaminen 5000 k-m² → 6300 k-m² (tarkentuu työn aikana)
- Autopaikoitustarve 120 - 150 ap, tarkentuu
- Hälytysajoneuvojen liittymän avaaminen tontilta suoraan Rakokiventielle hälytysvaloilla (nyt liittymäkielto).
- Pelastuslaitoksen harjoituspihatarve

Kaavamuutosalueen alustava raja

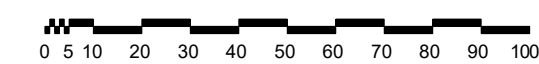
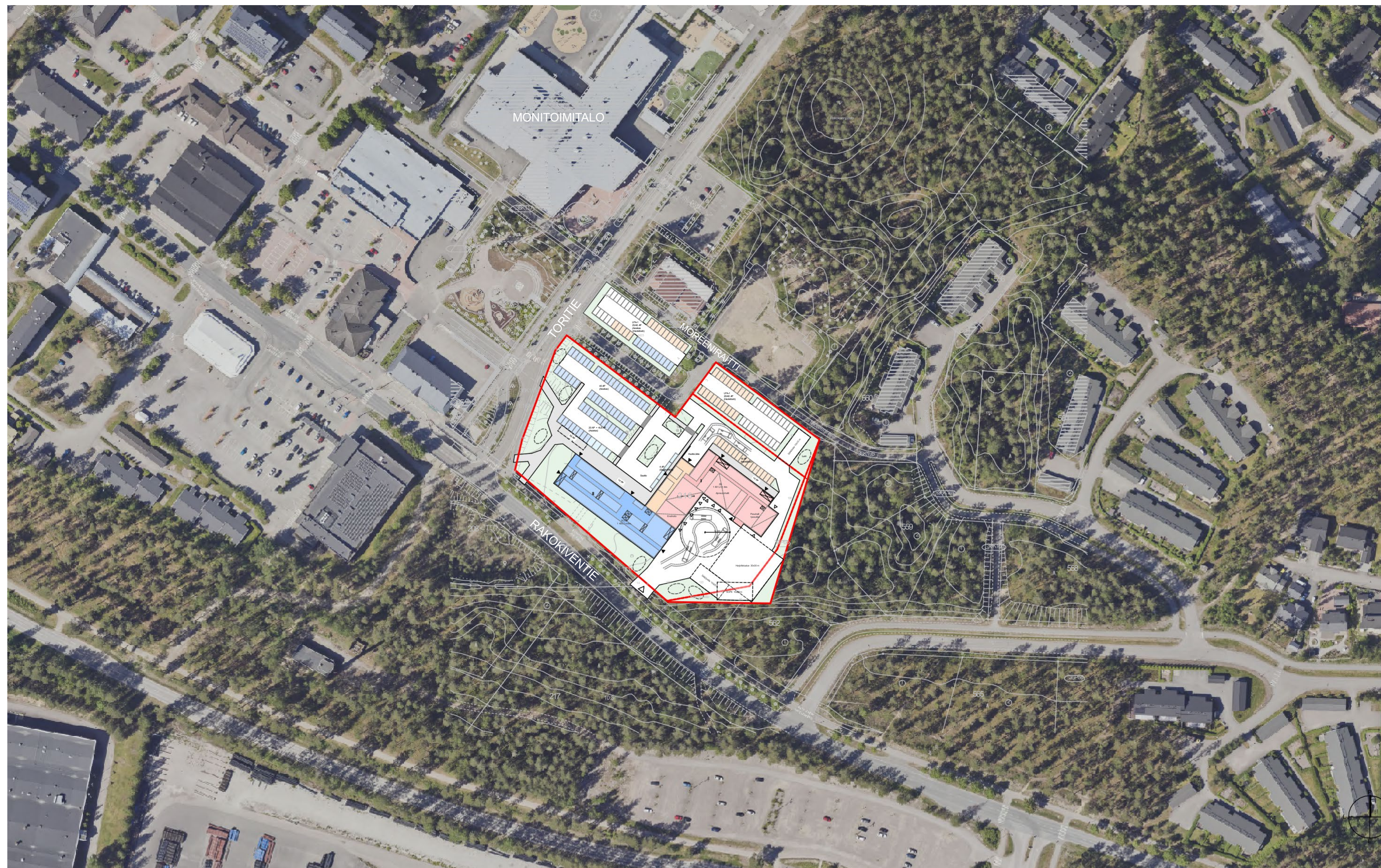

lähin pysäkkipari
jk/pp
saapumissuunnat

NASTOLAN SOTEPE-KESKUS

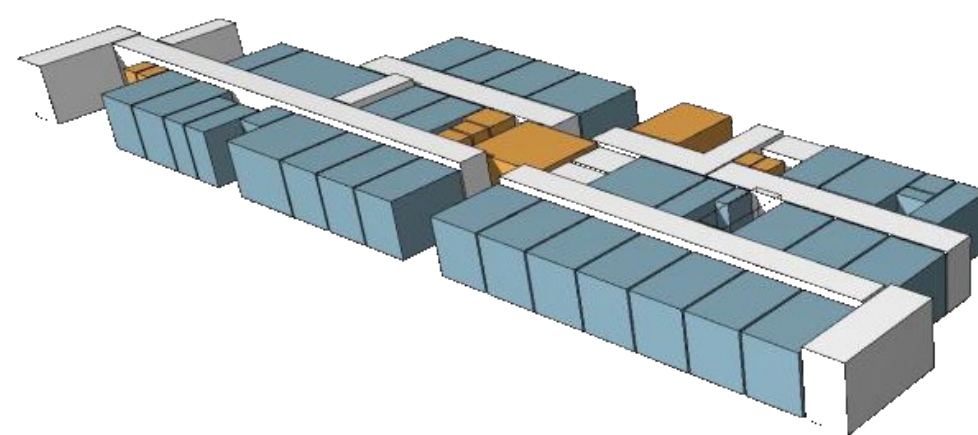

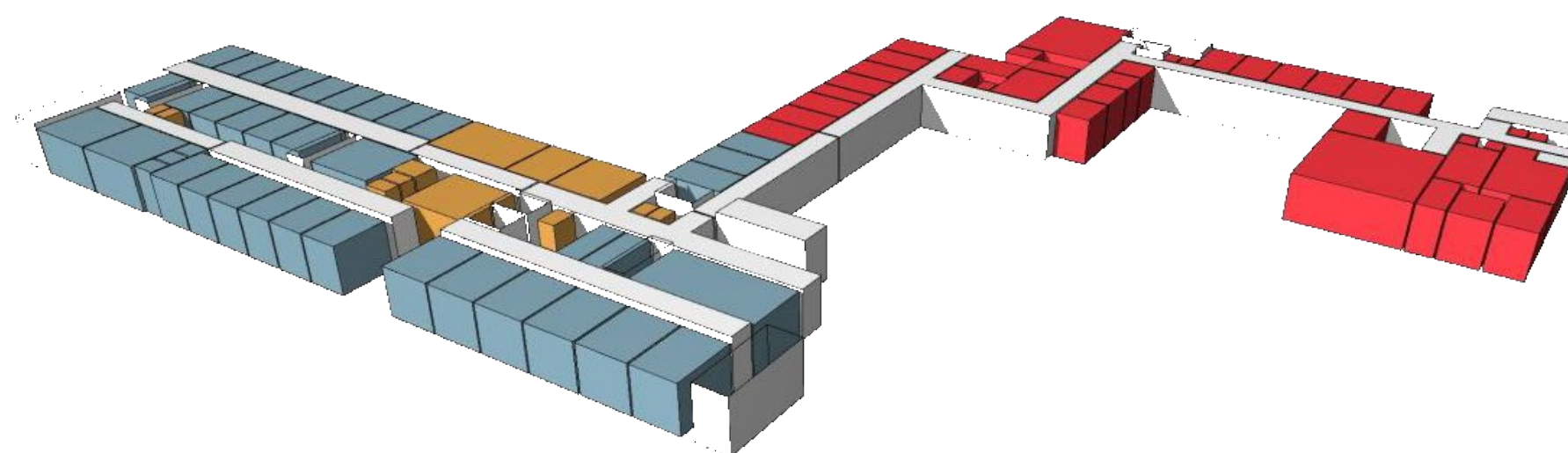
3.
KERR
OS

PERHEKUNTOUTUS
NEUVOLA
SUUN TERVEYDENHUOLTO

2.
KERR
OS

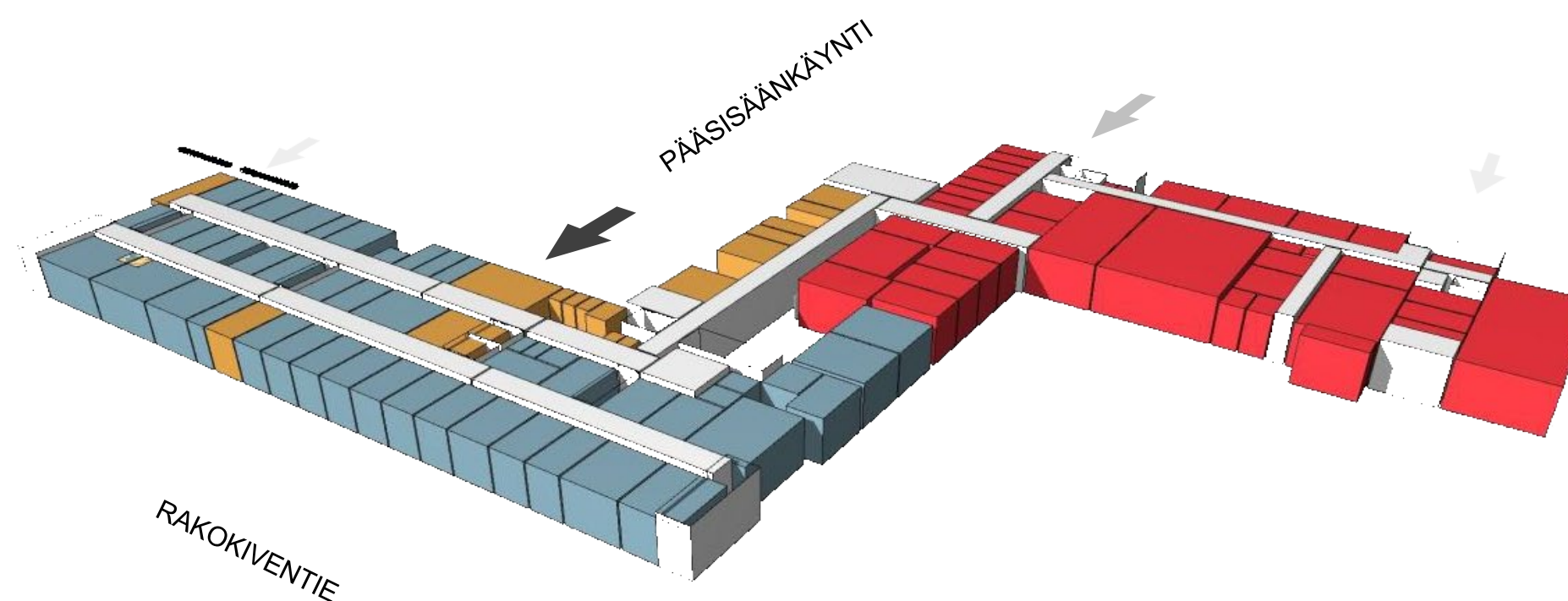
SOSIAALITYÖ
VAMMAISPALVELUT
PSYKOSOSIAALI PALVELUT
KUNTOUTUS

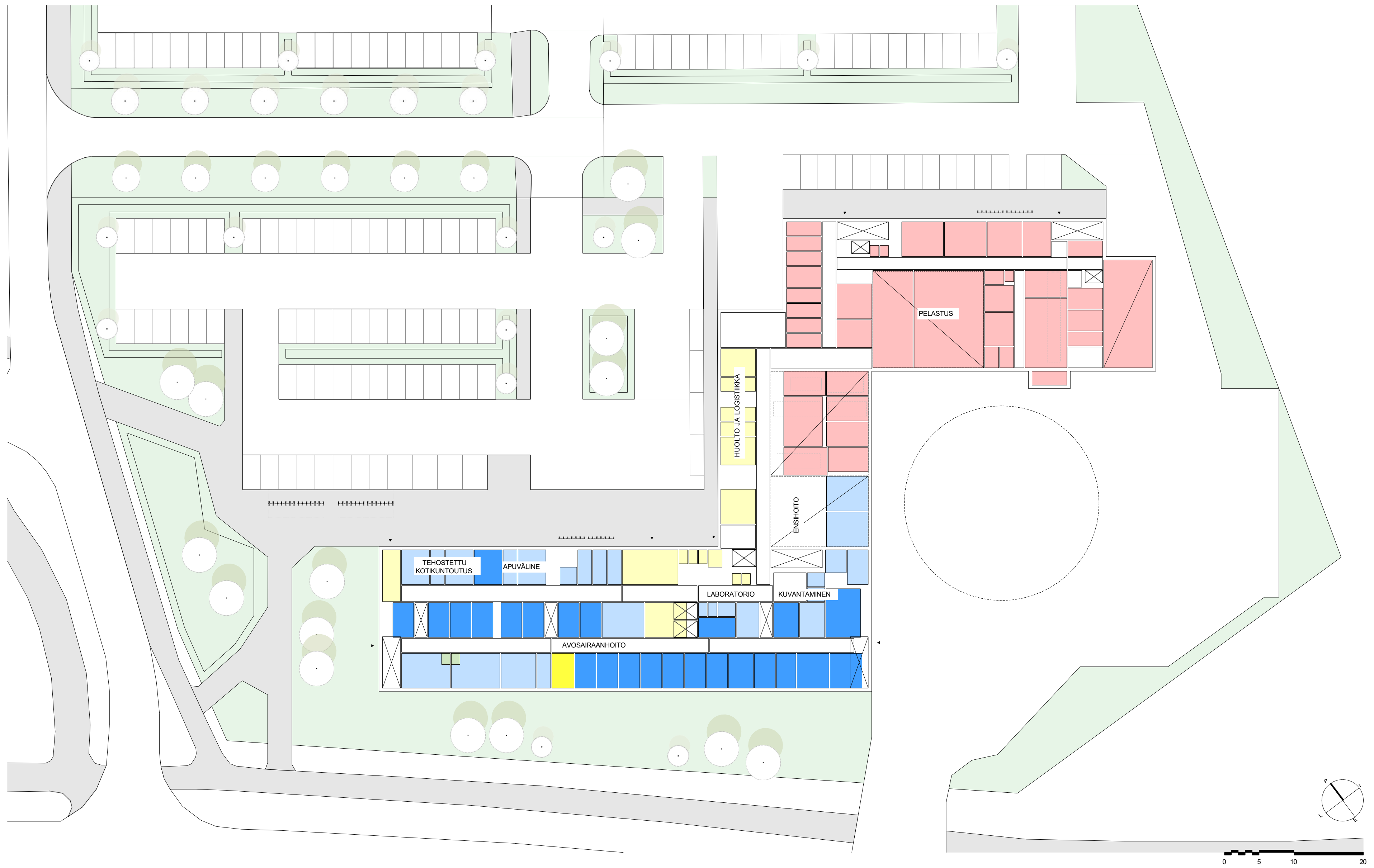
PELASTUSLAITOS

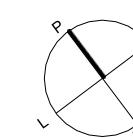
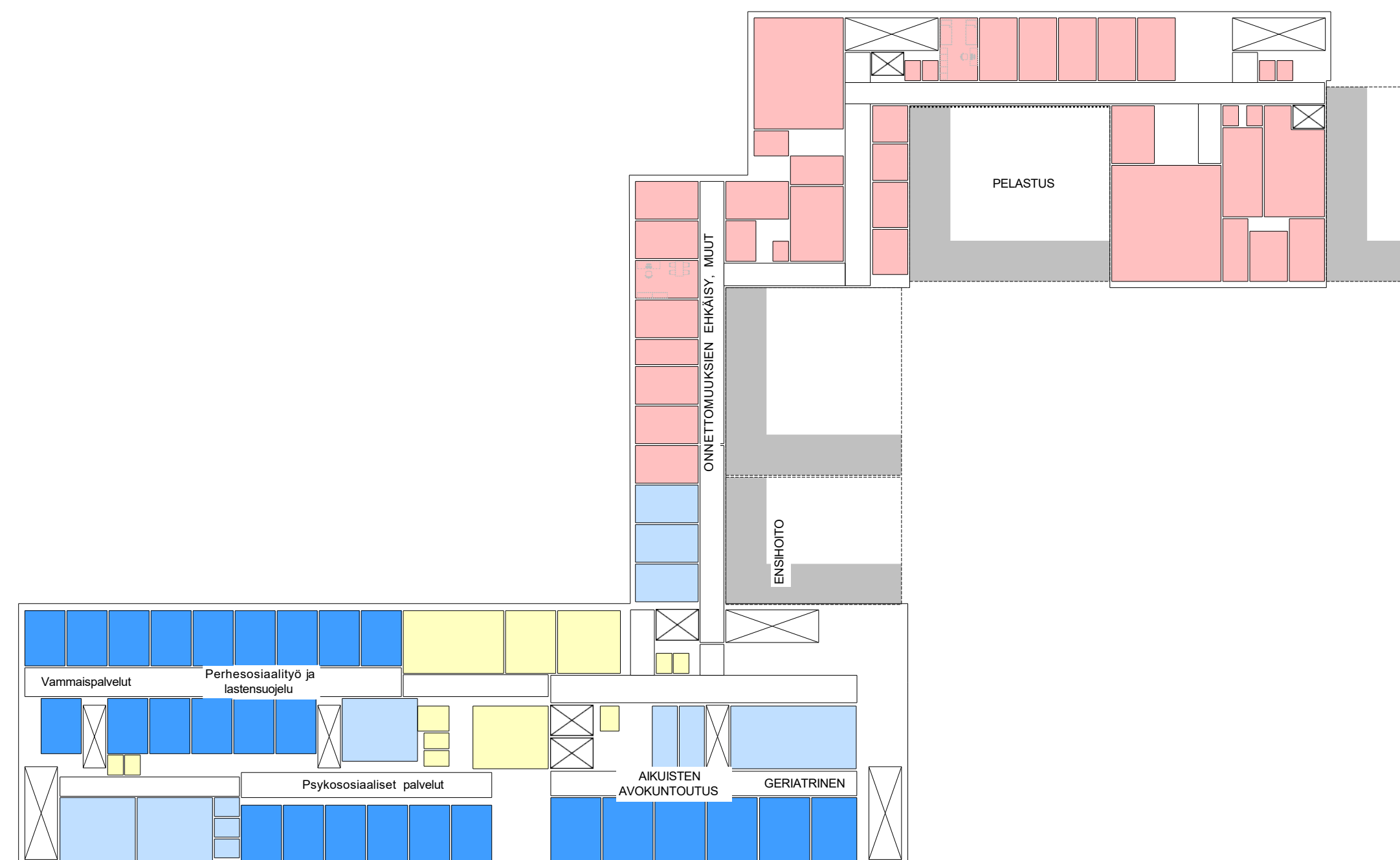
1.
KERR
OS

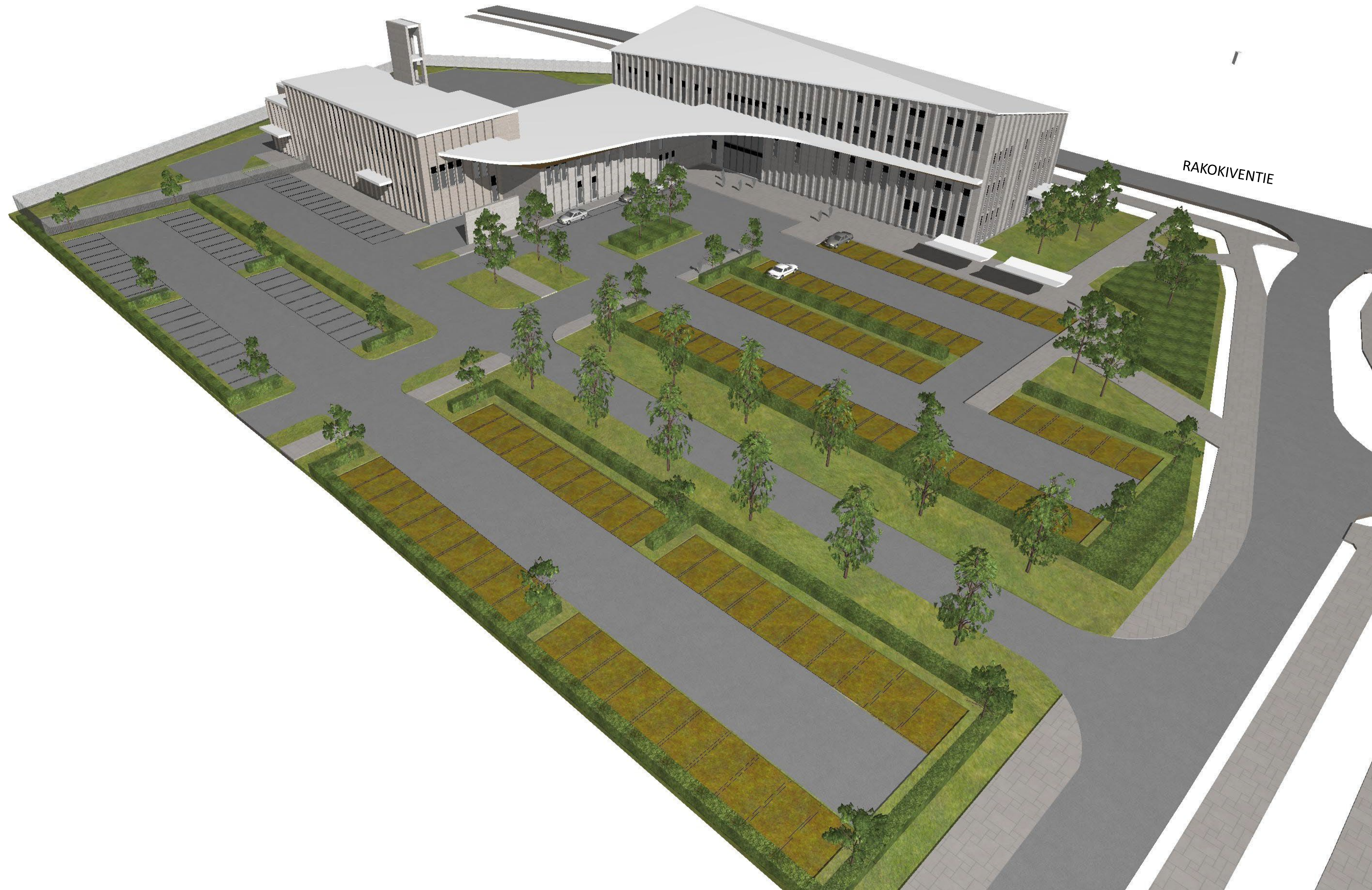
AVOSAIRAANHOITO
LABORATORIO
KUVANTAMINEN

PELASTUSLAITOS

A

ARCO

ARCO Architecture Company Oy
arco.fi

Eerikinkatu 12 b
FI-20100 Turku

Tuomas Mikkola
tuomas.mikkola@arco.fi

Kiitos!

Yhdistysten rooli varautumisessa sekä asukkaiden kotivarainfo

Päijänne-Leader ja Lahden itäinen kumppanuuspöytä

Lahden varautumisen malli yhteisöille

Tarkoitus ja tavoitteet

- Lahden valmiussuunnitelma vahvistettu syksyllä 2025 ja toimii yhteisöjen mallin viitekehyksenä. Lahden yhteisöjen varautumisen malli **täydentää** kaupungin valmiussuunnitelmaa.
- Mallin tavoitteena on **tukea Lahden kaupungin valmiustyötä** sekä **tunnistaa** asukkaiden ja yhteisöjen **rooli** kokonaisturvallisuuden toimijoina.
- Mallissa tulisi **tunnistaa** suuralueiden eroavaisuudet, kylät ja korttelit sekä yhteisöjen resurssit ja roolit.
- Lahden mallin yhteisöillä tarkoitetaan erilaiset 2. ja 3. sektorin yhteisöjä, vapaaehtoistoimijoita ja asukasryhmiä suuralueilla.
- Lahti suuralueittain (kaupungin asuinalueet) ja postinumeroalueet.

Lahden varautumisen malli yhteisöille

Yhdistysten ja yhteisöjen rooli

- Järjestöillä on keskeinen rooli **turvallisuuskulttuurin vahvistamisessa, kansalaisten aktivoimisessa** ja heidän turvallisuustarpeidensa välittämisessä päättäjille. Ne tarjoavat **sosiaalisen yhteisön**, joka lisää luottamusta ja ehkäisee syrjäytymistä.
- Järjestöt koordinoivat vapaaehtoistoimintaa viranomaisten tukena, **tuottavat erityisosaamista sekä osallistuvat tilannekuvan ja ennakkoinnin muodostamiseen**. Häiriötilanteissa myös järjestöihin kuulumattomien auttamishalu kanavoidaan **vakiintuneiden yhteistyöjärjestöjen kautta**.
- Kansalaisyhteiskunnan toimijat **edistävät osallisuutta, tarjoavat ehkäisevää toimintaa ja koulutusta sekä toimivat tärkeinä tiedonvälittäjinä**. Uskonnollisilla yhteisöillä on erityinen rooli **henkisen kriisinkestävyyden tukemisessa**.
- Järjestöt tuntevat vastuunsa osana yhteiskunnan turvallisuutta ja huolehtivat toimintansa jatkuvuudesta, ja myös viranomaisten on tärkeää tunnistaa keskeiset vapaaehtoistoimijat.

Lahden varautumisen malli

Paikallisyhteisöjen rooli

Miten paikallinen yhteisö voi parantaa varautumista ja kriisikestävyyttä?

Lahden varautumisen malli

Varautuminen eri olosuhteissa

Mihin varaudutaan?

normaaliolot

- naapuriapu
- yhteisöllisyys
- luottamus
- turvallisuuden tunne

lyhytkestoinen häiriö tai kriisi

- myrskytuhot
- sähkökatko
- kadonneen etsintä

pitkäkestoinen häiriö tai kriisi

- laaja sähkökatko ja vesihuollon häiriöt
- laaja maastopalo
- ympäristövahinko

poikkeusolot

- sotilaallinen uhka
- valtiojohdon julistama poikkeustila
- valmiuslaki
- evakuoinnit

“pehmeä turvallisuus”

“kova turvallisuus”
viranomaiset, kunta

Mitä kotivarasta tulisi löytyä?

- Kotivaraan kuuluu sellaisia tarvikkeita, joita tarvitset päivittäin, kuten vettä, ruokaa, hygieniatarvikkeita ja lääkkeitä.
- Olennaista on, että kaikkea on riittävästi, jotta koko kotitaloutesi pärjäisi ainakin 72 tuntia.
- Lisäksi erilaisia tarvikkeita, kuten kannellinen ämpäri, otsalamppu, roskapusseja, patteriradio, käteistä rahaa...
- Lue lisää: kotivara.fi

*Onko kylänne tai asuinalueenne kriisinkestävä?
Osaatteko toimia häiriö- tai kriisitilanteessa?
Mikä lisääisi asukkaiden turvallisuuden tunnetta?*

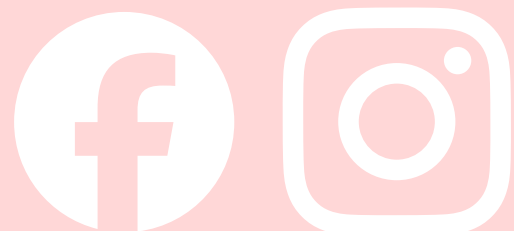
EU:n Maaseuturahaston rahoittama hanke lisää kokonaisturvallisuutta ja asukkaiden osallisuutta Päijät-Hämeessä.

www.paijanne-leader.fi/yhdessa

Tiina Västilä

044 9022314

tiina.vastila@paijanne-leader.fi

turvallisuuttayhdessa

TURVALLISUUDEN JA OSALLISUUDEN
VAHVISTAMISEKSI

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

LEADER

Päijänne

Kiitos ja hyvää kevättä!

Osallisuuskoordinaattori Tia Mäkinen

p. 044 769 8695

tia.makinen@lahti.fi

Nastolan kirkonkylän karttakysely

Nastolan kirkonkylän karttakysely

- Haluamme selvittää, mitä paikkoja ja palveluita pidetään tärkeinä, mitä kulkuyhteyksiä käytetään paljon, tai löytyykö alueelta epämiellyttäviksi koettuja paikkoja
- Kyselyn tuloksia hyödynnetään alueen tulevaisuuden suunnittelun tukena

Nastolan kirkonkylän kehitysvisio

- Tarkasteltava alue Nastolan kirkonkylän ja Kouluharjun ympäristössä
- Kerätään lähtötietoa ja ohjataan tulevaa asemakaavoitusta

Tervetuloa työpisteille osallistumaan ja keskustelemaan!

Rakokiven lähiympäristöohje

Äänestä Rakokiven väripalettia tai merkitse kartalle paikkoja taiteelle tai kaupunkivihreälle.

Koulumatkojen turvallisuuden ja liikunnallistamisen edistäminen

Merkitse kartalle turvattomia paikkoja koulumatkan varrelta.

Rakokiven torin kehittäminen

Mikä saisi sinut tulemaan torille tulavaisuudessa? Mikä tuo torille tunnelmaa? Voit merkitä suosikki-ideasi tai lisätä oman.

Yhdistysten rooli varautumisessa sekä asukkaiden kotivarainfo. Tule keskustelemaan paikallisyhteisöjen merkityksestä vartautumisessa ja kriisinkestävydessä.

Rakokiven sosiaali- ja pelastuskeskus

Tule keskustelemaan ja tutustumaan suunnitelmiin.

Nastolan kirkonkylä

Mitä paikkoja ja palveluita pidetään tärkeinä, mitä kulkuyhteyksiä käytetään paljon, tai löytyykö alueelta epämiellyttäviksi koettuja paikkoja.

Mitä alueellasi rakennetaan

Tule tutustumaan kaupunkisuunnittelun tämän vuoden työkohteisiin Nastolan alueella. Esillä myös vt 12 ajankohtaiset.

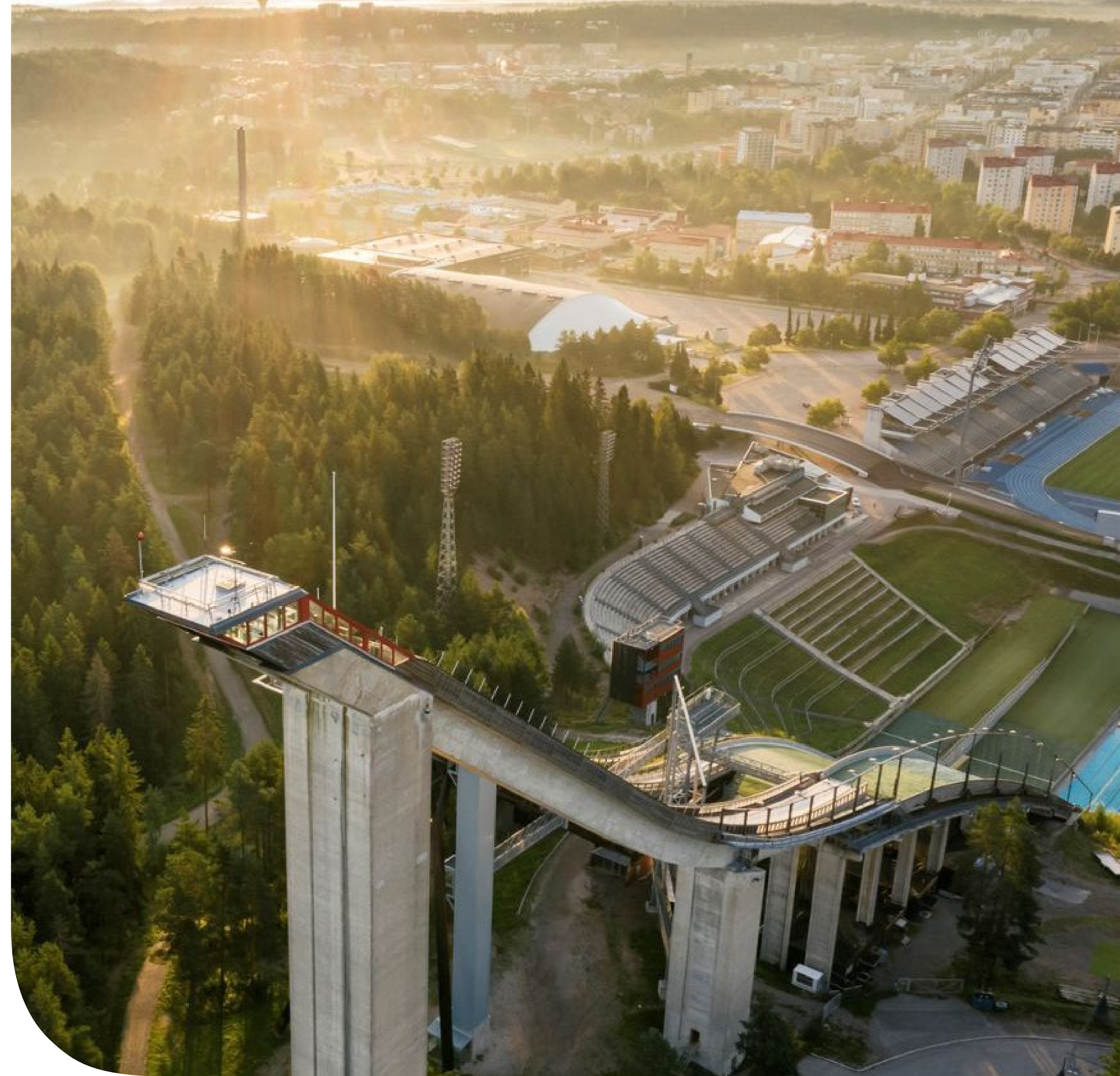
Kommentoi aluepalveluohjelmaa

Ehdotus kokoaa keskeiset politiikkatavoitteet, toimenpiteet sekä palveluverkkolinjaukset kaikista kaupungin palvelupisteistä. Ehdotuksen on laatinut aluepalvelutoimikunta. Tule pisteelle osallistumaan ja kertomaan mielipiteesi.

Tilaa kaupunkisuunnittelun uutiskirje

Kahdesti kuukaudessa ilmestyvästä kirjeestä saat tietoa kaupunkisuunnittelun hankkeista ja tulevista asukastilaisuuksista.

[Lahti.fi/kympintapahtumat](https://lahti.fi/kympintapahtumat)

Kiitos!

Miten tilaisuus meni?

Paperilomakkeita löytyy pöydistä.
Palautteen voi jättää vihreään
postilaatikkoon.

Voit antaa palautetta myös skannaamalla
QR-koodin älypuhelimien kameralla.

